

**לאומי קארד בע"מ
והחברות המאוחדות שלה**

**דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2018**

לאומי קארד

תוכן עניינים

6	..... דוח הדירקטוריון וההנהלה
37	..... הצהרות לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי
39	..... דוח סקירה של רואי החשבון
41	..... תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
88	..... ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
99	..... מילון מונחים
101	..... ראשי תיבות
102	..... אינדקס

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרס 2018

לאומי קארד

תוכן עניינים

9	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה.....
9	תיאור עסקי החברה.....
12	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן.....
12	תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים בחברה.....
12	החזון והאסטרטגיה העסקית של החברה.....
13	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי .....
13	סקירה כלכלית בעולם ובארץ *.....
14	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח.....
16	נתונים כמותיים על פעילות בכרטיסי אשראי.....
17	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון.....
19	מגזרי הפעילות בחברה.....
21	פעילות חברה מוחזקת עיקרית.....
22	סקירת הסיכונים .....
35	מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים.....
35	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים.....
36	בקרות ונהלים.....

הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של לאומי קארד בע"מ לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 אושרו בישיבת הדירקטוריון של החברה שהתקיימה ביום 8 במאי 2018.

דוחות כספיים אלו נערכו על פי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017, פרט למפורט בביאור 1 ד' והם ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תיאור עסקי החברה

לאומי קארד בע"מ הינה חברת כרטיסי אשראי העוסקת בהנפקה, סליקה, תפעול כרטיסי אשראי ומתן פתרונות תשלום ומוצרים פיננסיים. החברה הינה בשליטת בנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי" או "לאומי") באמצעות לאומי שירותים פיננסיים בע"מ ולאומי אחזקות פיננסיות בע"מ, המחזיקות במאחד 80% מהון המניות של החברה. יתרת הון המניות בשיעור של 20% מוחזקת על ידי קבוצת עזריאלי בע"מ. החברה מוגדרת כתאגיד עזר בנקאי על פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. בתוקף היותה תאגיד עזר בנקאי תחומה פעילותה במערכת של חוקים, צווים ותקנות וכמו כן, בהוראות והנחיות של המפקח על הבנקים ("המפקח").

החברה הוקמה ביום 15 בפברואר 2000 והחלה את פעילותה העסקית ביום 15 במאי 2000. החברה מנפיקה כרטיסי אשראי במסגרת הסכמי הנפקה משותפת עם בנקים בישראל ("כרטיסים בנקאיים"). בנוסף, מנפיקה החברה כרטיסי אשראי ללקוחות כל הבנקים ("לקוחות חוץ בנקאיים"). במסגרת הנפקת הכרטיסים הבנקאיים, לאומי קארד מנפיקה במשותף כרטיסי אשראי לבנק לאומי, וכן לבנק מזרחי טפחות בע"מ ("בנק מזרחי טפחות").

בין החברה לבין בנק לאומי מתנהל משא ומתן להסכם לפיו ינפיקו הצדדים במשותף כרטיסי חיוב והחברה תעניק לבנק שירותי תפעול הנפקה של כרטיסים אלה. הסכם זה יחליף את הסכם ההנפקה המשותפת בין הצדדים מיום 22 במאי 2008 וכל התוספות והמסמכים הנלווים לו. ההסכם מתייחס לכלל כרטיסי בנק לאומי ובין היתר, להנפקת כרטיסים חדשים וכן לכרטיסים קיימים שיחודשו החל מינואר 2019. במסגרת ההסכם המתגבש, מסתמן כי חלקה של החברה בהכנסות מהכרטיסים הנ"ל צפוי לקטון ולכן, לאור המשקל המשמעותי של הכנסות החברה בגין כרטיסי בנק לאומי כיום, האמור צפוי להשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של החברה. בנוסף, הגיעו הצדדים ביום 26 במרס 2018 להבנות לפיהן ישונה הסכם ההנפקה המשותפת, כך שכל צד רשאי לבטל את ההסכם ובלבד שייתן על כך הודעה 6 חודשים מראש ובכתב לפני מועד הביטול המבוקש. כמו כן, הוסכם שבכל מקרה מועד הביטול המבוקש לא יקדם ליום 31 בדצמבר 2018.

בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019.

בנוסף, בתקופת הדוח הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7g](#) בדוחות הכספיים להלן.

החברה מציעה ללקוחות חוץ בנקאיים כרטיסי אשראי ומוצרי אשראי שונים (כגון הלוואות לכל מטרה והלוואות ייעודיות למימון רכבים). חלק מכרטיסי האשראי ללקוחות חוץ בנקאיים מוצעים בשיתוף פעולה עם מועדוני צרכנות וגופים עסקיים שונים.

כמו כן, החברה מציעה שירותי סליקה (הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבת מבית העסק) ופתרונות תשלום פיננסיים המוצעים לבתי עסק במסגרת פעילות הסליקה כגון הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים. בין היתר, החברה מציעה פתרון תשלום גלובאלי לבתי עסק שלהם פעילות עסקית אינטרנטית.

החברה משקיעה משאבים משמעותיים לפיתוח פתרונות בערוצים הדיגיטליים, בדגש על חדשנות טכנולוגית. חלק מהשירותים למחזיקי הכרטיס ולבתי עסק ניתנים באמצעות חברות הבנות: לאומי קארד אשראים בע"מ, לאומי קארד פקדונות בע"מ ולאומי קארד נכיונות בע"מ.

ביום 23 בינואר 2017 עבר במליאת הכנסת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("חוק שטרומ"). בהתאם להוראות החוק, בין היתר, בנק לאומי צפוי למכור את אחזקותיו בלאומי קארד. לחוק השלכות מהותיות על פעילותה של החברה, בין היתר בהיבטים של גיוס מקורות מימון (לרבות בקשר עם מגבלות בחוק הבנקאות (רישוי) ומגבלות מכוח הוראה 313 לעניין מגבלת לווה בודד בבנקים), ערוצי מכירה והפצה לפעילותה העסקית, התקשרות עם בנקים לצורך הנפקה והפצת כרטיסי חיוב ובתחום הסליקה בהיבט עבודה מול סולק מתארח ומאגדים.

ביום 22 באפריל 2018 הפיץ הפיקוח על הבנקים מספר טיוטות תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ". עיקר התיקונים הם כמפורט להלן:

א. צמצום משמעותי בצורכי הנזילות השוטפים: ייערך שינוי בהסדר העברת הכספים בין בנקים לבין חברות כרטיסי אשראי בגין כרטיסים בנקאיים, כך שהם יידרשו להעביר לחברות כרטיסי האשראי את הכספים בגין פעילות לקוחות הבנקים בכרטיסי החיוב במועד שבו החברות נדרשות להעבירם הלאה (לסולקים) ולא במועד שבו הבנקים מחייבים את לקוחותיהם, כפי שנעשה עד היום. ההסדר יכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.

ב. הבטחת קווי המימון מבנקים ומחירים:

- לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקללו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. קביעה זו נותנת מענה לחשש שהאשראי שמקבלות החברות מבנקים יצטמצם ואף יתייקר, בשל העלאה בדרישות הון בגינו.

- הבנקים וחברות כרטיסי האשראי כפופים למגבלות על מתן אשראי ללווה בודד ולקבוצת לווים:

- בכל הנוגע לאשראי בנקאי לחברות כרטיסי האשראי, עודכנו המגבלות כך שחבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר ליישום ההוראה על מנת לאפשר לחברות להפחית בהדרגה את הסתמכותן על בנק האם ולגוון את מקורותיהן.

- בכל הנוגע לאשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, אשראי הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על אשראי זה.

ג. הקלות לחברות כרטיסי אשראי בדרישות לניהול סיכונים נזילות: נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.

ד. הלימת ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי לרוח החוק: על מנת לוודא כי ההסכמים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי הולמים את רוח החוק ומטרותיו, הסכמי תפעול חדשים בין בנק לבין חברת כרטיסי אשראי המתפעלת את כרטיסיו יובאו לידיעה או לאישור הפיקוח על הבנקים במקרה של הסכם מול בנק בעל היקף פעילות רחב (לרבות הסכמים מחודשים שנערכו בהם שינויים מהותיים).

ביום 25 בפברואר 2018, לאחר קבלת הערות הציבור, פרסם בנק ישראל את המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה צפויה לרדת משיעור של 0.7% כיום, במספר פעימות עד לשיעור של 0.5% ב-1 בינואר 2023. כמו כן, העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי צפויה לרדת משיעור של 0.3% כיום, בשתי פעימות לשיעור של 0.25% ב-1 בינואר 2023. מתווה ההפחתה שתואר לעיל יפחית מהותית את הכנסותיה של החברה מעמלה צולבת, בעיקר במגזר ההנפקה (הן ביחס לכרטיסים בנקאיים והן ביחס לכרטיסים חוץ בנקאיים). יחד עם זאת, היות ומדובר במתווה הפחתה מדורג עד שנת 2023, והיות ובמהלך השנים הבאות צפויים שינויים והתפתחויות בתחומי הפעילות של החברה, אין ביכולתה של החברה לחזות את מידת ההשפעה של הפחתת העמלה הצולבת על תוצאותיה העסקיות העתידיות.

ביום 25 באפריל 2018 פרסם הממונה על הגבלים עסקיים את החלטתו לפטור בתנאים את הסדר הסליקה הצולבת שבין חברות כרטיסי האשראי (אשר אושר במרס 2012 על ידי בית הדין להגבלים עסקיים), אשר יעמוד בתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2023 ויחול על כל מנפיק או סולק שיצטרפו להסדר. בין היתר, כולל הפטור את הנושאים הבאים:

- הצטרפות שחקנים חדשים להסכם העקרונות - בהתאם לתנאי הפטור, על חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם, באופן שיווינוי וללא עלות, כל מנפיק או סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסכם ושיבקש להצטרף להסכם. בנוסף, נקבע שעל חברות כרטיסי האשראי להעמיד לרשות שחקן חדש את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו להסכם ופעילותו על פיו. כמו כן, נקבע כי חברות כרטיסי האשראי יבצעו התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם ולפעול לפי הוראותיו.

- איסור על ניצול כוח שוק בצד ההנפקה או בצד הסליקה כדי להקשות על מתחרים - בהתאם לתנאי הפטור מנפיק בעל היקף פעילות רחב לא יפלה בין סולקים או בין לקוחות על פי זהות הסולק של בית העסק בו נערכה העסקה, ולא ינקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה כאמור. כן נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב לא תפלה בין מנפיקים ולא תנקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה בין מנפיקים. בנוסף, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק או מנפיק בעלי היקף פעילות רחב לא תקשור בין סליקת כרטיסי עסקאות בכרטיסי חיוב בבית עסק לבין ההתקשרות עם אותו בין עסק במסגרת פעילותה כמנפיק.

- איסור על ניצול כוח שוק כלפי בית עסק - בהתאם לתנאי הפטור, חל איסור על חברת כרטיסי אשראי להיות צד להסכמה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא קשירה בין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי צד להסכם לבין סליקת כרטיסי חיוב המונפק על ידי מי שאינו צד להסכם. כמו כן, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי לא תקשור בין סוגי עסקאות בכרטיסי חיוב הנסלקים על ידיה וכן נקבע איסור על חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב להיות צד להסכמות עם בית עסק המונעות מבית העסק או מגבילות את בית העסק לתת הנחות ללקוחותיו אשר תלויות באמצעי התשלום בו משתמש הלקוח.

- סליקה יומית, איסור על עיכוב בהעברת התשלום מהמנפיק לסולק - בהתאם לתנאי הפטור, החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. המעבר לסליקה יומית יחול על עסקאות המבוצעות בתשלום בודד (בין אם מדובר בעסקאות חיוב מיידי ובין אם בעסקאות חיוב נדחה), אך תנאי זה לא יחול בעסקאות תשלומים.

דוח הדירקטוריון והנהלה – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

31 בדצמבר 2017 בנטרול השפעה חד פעמית (1)	31 בדצמבר 2017 מדווח	31 במרס 2017 בנטרול השפעה חד פעמית (1)	31 במרס 2017 מדווח	31 במרס 2018	
10.3%	8.0%	10.2%	9.0%	11.3%	<u>מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים)</u>
17.2%	16.8%	16.9%	16.8%	16.7%	תשואה להון
16.2%	15.8%	15.9%	15.8%	15.6%	יחס הון כולל*
11.4%	11.1%	11.1%	10.9%	11.1%	יחס הון עצמי רובד 1*
72.8%	78.0%	73.3%	82.3%	69.1%	יחס המינוף
					יחס הוצאות (בנטרול הוצאות להפסדי אשראי) להכנסות
					<u>מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים)</u>
0.90%	0.90%	0.76%	0.76%	0.99%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי
0.21%	0.21%	0.16%	0.16%	0.27%	שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.28%	0.28%	0.25%	0.25%	0.37%	שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 בינוי 2016

תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים בחברה

לאומי קארד פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים: סיכון אשראי וסיכון שוק ונזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים תפעוליים וסיכונים ציות הטבועים בפעילות העסקית. בשנים האחרונות, עם ההתפתחויות הטכנולוגיות, ניתן להבחין בעליה משמעותית בחשיפה לסיכונים סייבר ואבטחת מידע. בלאומי קארד רואים בניהול סיכונים תנאי הכרחי לעמידה במטרות ארוכות הטווח של החברה.

לפרטים בדבר סיכונים החברה ראה פרק סקירת סיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה להלן ובדרישות גילוי המפורטות בנדבך 3 וגילוי נוסף על הסיכונים באתר האינטרנט של החברה.

החזון והאסטרטגיה העסקית של החברה

פרק זה נכתב בפירוט בדוח הכספי לשנת 2017 (עמודים 13-14), על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח הכספי לשנת 2017.

לאור חקיקת "חוק שטרומ" (לפרטים ראה פרק מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים בדוח על ממשל תאגידי) ניהלה החברה לקראת סוף שנת 2016 ובמהלך שנת 2017, תהליך לתיקוף האסטרטגיה ובניית תכנית מותאמת לשינויים בסביבה התחרותית. אסטרטגיית החברה, כפי שאושרה בדירקטוריון החברה במהלך שנת 2017, משקפת את המעבר מהתמקדות במוצרי החברה (כגון, כרטיסי אשראי או סליקה), להתמקדות על פי סוג הלקוחות: לקוחות פרטיים, לקוחות עסקיים ו- Processing.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

סקירה כלכלית בעולם ובארץ *

לפי קרן המטבע הבינלאומית (IMF) המשק העולמי צפוי להתרחב בשנת 2018 בכ- 3.9%, בהשוואה ל- 3.8% בשנת 2017. כמו כן, הצמיחה בארה"ב בשנת 2017 ובאזור גוש האירו צפויה לעמוד על 2.9% ו- 2.4% בהתאמה.

המדד המשולב** לבחינת מצב המשק כפי שהתפרסם על ידי בנק ישראל בחודש אפריל 2018, עלה בשלושת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של כ- 0.8% וב-12 החודשים האחרונים אשר הסתיימו בחודש מרס 2018 בכ- 3.7%.

מדד המחירים לצרכן ירד ברבעון הראשון של השנה בכ- 0.1% וב-12 החודשים אשר הסתיימו בחודש מרס 2018 עלה בכ- 0.2%.

שיעור זה מצוי מתחת לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה (1% עד 3%) ומשקף סביבת אינפלציה נמוכה.

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2018, לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עומדת על 0.1%. בהודעת הריבית שפורסמה בחודש אפריל 2018 ציינה הוועדה המוניתרית כי בכוונתה להותיר את המדיניות המרחיבה על כנה, כל עוד הדבר יידרש כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

ברבעון הראשון של השנה פחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ- 1.4% וביחס לאירו פחת השקל בכ- 4.2%.

(*) מקורות הנתונים לסקירה: פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל וקרן המטבע הבינלאומי.
(**) המדד המשולב לבחינת מצב המשק הוא אינדיקטור לאבחון כיוון התפתחותה של הפעילות הריאלית בזמן אמת, והוא מחושב על סמך 10 אינדיקטורים שונים. המדד מחושב בחטיבת המחקר של בנק ישראל אחת לחודש.

דוח הדירקטוריון והנהלה – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 שולם לעובדי החברה מענק מיוחד בגין מכירת מניות ויזה אירופה על ידי בנק לאומי ("השפעה חד פעמית"). למעט אם צוין אחרת, כל הניתוחים להלן יעשו אל מול התוצאות בנטרול השפעה חד פעמית זו ("פרופורמה").

הרווח הנקי הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2018 ב- 52 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח פרופורמה של 44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 18%.

הרווח הנקי הבסיסי והמדולל למניה הגיע ברבעון הראשון של שנת 2018 ל- 0.21 ש"ח בהשוואה ל- 0.18 ש"ח פרופורמה בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור התשואה להון ברבעון הראשון של שנת 2018 במונחים שנתיים הינו 11.3% בהשוואה לתשואה להון פרופורמה של 10.2% בתקופה המקבילה אשתקד. ההון הממוצע לצורך חישוב שיעור התשואה על ההון חושב על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 מיליוני ש"ח	
9%	26	288	314	סך הכנסות החברה
5%	12	234	246	מזה: הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
33%	17	51	68	מזה: הכנסות ריבית, נטו

הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי - ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות בעיקר עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים וכן עמלות מנפיק ועמלות שירות בגין פעילות מחזיקי כרטיס. הגידול בהכנסות נבע בעיקר מגידול במחזורי ההנפקה והסליקה אשר קוזז בחלקו מהמשך השחיקה במרווח הסליקה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות ריבית, נטו - הכנסות ריבית, נטו גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בהיקף פעילות האשראי למחזיקי כרטיס ומעליה בריבית הממוצעת, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ראה [נספח "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה"](#) בממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים.

להלן פירוט התפתחות הוצאות:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017* מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 מיליוני ש"ח	
7%	16	228	244	סך הוצאות החברה
59%	10	17	27	מזה: הוצאות בגין הפסדי אשראי
5%	6	126	132	מזה: הוצאות תפעול
(7%)	(3)	43	40	מזה: הוצאות מכירה ושיווק
7%	1	14	15	מזה: הוצאות הנהלה וכלליות
7%	2	28	30	מזה: הוצאות בגין תשלומים לבנקים

* בנטרול השפעה חד פעמית.

הוצאות בגין הפסדי אשראי מושפעות, בין היתר, מהשפעות מאקרו-כלכליות כגון עלייה במינוף האשראי הצרכני של משקי הבית והחקיקה הקיימת והצפויה, אשר מחזקות את זכויותיו של החייב ביחס לזכויותיהם של הנושים ולכן משפיעה לרעה על יכולת הגבייה של החברה. ההוצאות בתקופת הדוח כוללות הפרשה חשבונאית בסך כ- 6 מיליון ש"ח בגין רכישת חלק מהסיכון בתיק ההלוואות הכלולות בהתקשרות מול מימון ישיר. בנוסף, גדלו הפסדי האשראי כתוצאה מגידול בפעילות האשראי לאנשים פרטיים ומגידול במחיקות וביתרת הלקוחות הבעייתיים שנבעו גם הם בחלקם מגידול בפעילות.

הוצאות התפעול גדלו בעיקר כתוצאה מגידול בתשלומים לארגונים בינלאומיים בעקבות גידול בפעילות העסקית ומגידול בהפרשות משפטיות.

הוצאות בגין תשלומים לבנקים גדלו כתוצאה מגידול בפעילות העסקית.

ההפרשה למיסים על הרווח הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2018 ב- 19 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 17 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור האפקטיבי של ההפרשה למס ברבעון הראשון של שנת 2018 היה 27.1% בהשוואה ל- 28.3% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי ברבעון הראשון של שנת 2018 היה 23.0% לעומת 24.0% בתקופה המקבילה אשתקד. (בחברות הבנות שהינן מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שיעור המס הסטטוטורי ברבעון הראשון של שנת 2018 עמד על 34.2% בהשוואה ל 35.0% בשנת 2017).

**דוח הדירקטוריון והנהלה – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
נתונים כמותיים על פעילות בכרטיסי אשראי**

הגדרות:

כרטיסים תקפים - כרטיסים מונפקים תקינים בידי לקוחות, לא כולל חסומים ולא כולל כרטיסי מתנה נטענים.
כרטיסים פעילים - כרטיסים תקפים שביצעו לפחות עסקה אחת במהלך הרבעון האחרון.
מחזור הנפקה - מחזור עסקאות שבוצע בכלל כרטיסי החברה במהלך התקופה ללא משיכות מזומנים בארץ ובניכוי ביטולי עסקאות.

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 במרס 2018 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,646	232	1,414	כרטיסים בנקאיים
936	227	709	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,582	459	2,123	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 בדצמבר 2017 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,647	231	1,416	כרטיסים בנקאיים
1,016	222	794	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,663	453	2,210	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 במרס 2017 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,657	252	1,405	כרטיסים בנקאיים
946	203	743	כרטיסים חוץ בנקאיים
2,603	455	2,148	סך הכל

מחזור הנפקה (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018	
58,517	14,161	14,977	כרטיסים בנקאיים
21,927	4,966	5,216	כרטיסים חוץ בנקאיים
80,444	19,127	20,193	סך הכל

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד של לאומי קארד הסתכם ביום 31 במרס 2018 ב- 14,348 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 14,127 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 - גידול של כ- 2% ובהשוואה ל- 13,469 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017 - גידול של כ- 7%.

להלן התפתחות סעיפי המאזן העיקריים:

שינוי באחוזים ממרס 2017	שינוי באחוזים מדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017 מיליוני ש"ח	31 במרס 2017 מיליוני ש"ח	31 במרס 2018 מיליוני ש"ח	
7%	1%	13,845	13,136	14,046	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13%	2%	7,933	7,126	8,054	מזה: יתרת אשראי שאינו בערבות בנקים
15%	0%	5,469	4,776	5,486	מזה: יתרת אשראי לאנשים פרטיים
					מזה: יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים ואחרים
4%	4%	5,630	5,636	5,849	אשראי מתאגידים בנקאיים
20%	6%	4,747	4,180	5,011	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(2%)	(1%)	7,265	7,341	7,200	מזה: התחייבות לבתי עסק
(3%)	(2%)	6,581	6,659	6,457	

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - גדלו כתוצאה מגידול בהיקף פעילות האשראי לאנשים פרטיים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

אשראי מתאגידים בנקאיים - גדל בעיקר כתוצאה מגידול בהיקפי הפעילות בכלל ובפעילות האשראי למחזיקי כרטיס חוץ בנקאי בפרט. עיקר האשראי התקבל מחברת האם. רובה של היתרה הינה לזמן קצר במטבע ישראלי לא צמוד בריבית משתנה.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - היתרה הינה במטבע ישראלי לא צמוד ונפרעת עד שלושה חודשים. היתרה מוצגת בניכוי יתרת ניכיון שוברים והקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 1,687 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2018, בהשוואה ל- 1,621 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 - גידול של כ- 4% ובהשוואה ל- 1,684 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017.

להלן פירוט התפתחות הסעיפים החוץ מאזניים:

שינוי באחוזים ממרס 2017	שינוי באחוזים מדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017 מיליוני ש"ח	31 במרס 2017 מיליוני ש"ח	31 במרס 2018 מיליוני ש"ח	
0.2%	(4%)	26,576	25,492	25,539	יתרת מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
(1%)	(7%)	12,258	11,466	11,404	מזה: באחריות החברה
1%	(1%)	14,317	14,025	14,134	מזה: באחריות הבנקים

דוח הדירקטוריון והנהלה – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

הון והלימות הון

ההון העצמי של לאומי קארד הסתכם ביום 31 במרס 2018 ב- 1,890 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,888 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 1,770 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017. ההון העצמי בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018 כולל הון מניות בסך 26 מיליון ש"ח, פרמיה על מניות בסך 355 מיליון ש"ח, קרן הון בסך 33 מיליון ש"ח ויתרת עודפים בסך 1,476 מיליון ש"ח. ההון הכולל הסתכם בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018 ב- 2,018 ש"ח, בהשוואה ל- 2,014 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 1,883 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון לפי באזל III - מסגרת העבודה למדידה והלימות הון, הסתכם ביום 31 במרס 2018 בשיעור של 16.7%, בהשוואה ל- 16.8% בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 16.8% ביום 31 במרס 2017. יחס הון עצמי רוברד 1 הסתכם ביום 31 במרס 2018 בשיעור של 15.6%, בהשוואה ל- 15.8% בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 15.8% ביום 31 במרס 2017. יחס המינוף של החברה ליום 31 במרס 2018 הינו 11.1% בהשוואה ל- 11.1% בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 10.9% ביום 31 במרס 2017. לפרטים נוספים בדבר ההנחיות הרגולטוריות בנושא הלימות ההון ויחס המינוף ראה ביאור 6 בדוחות הכספיים להלן.

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון (*):

להלן פירוט נכסי הסיכון ודרישות ההון בגינם (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2017	31 במרס 2017	31 בדצמבר 2017	31 בדצמבר 2017	
נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	נכסי סיכון	דרישות ההון	
						סוגי חשיפות סיכונים אשראי - גישה סטנדרטית
2,627	302	2,609	300	2,637	303	של תאגידיים בנקאיים
840	97	685	79	630	72	של תאגידיים
5,878	676	5,373	618	6,029	693	קמעונאיות ליחידים
524	60	457	53	484	56	של עסקים קטנים
357	41	330	38	331	38	נכסים אחרים
10,226	1,176	9,454	1,088	10,111	1,163	סה"כ סיכון אשראי
16	2	20	2	27	3	סיכון שוק - גישה סטנדרטית סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית
1,871	215	1,759	202	1,840	212	סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון
12,113	1,393	11,233	1,292	11,978	1,377	בסיס ההון
2,018		1,883		2,014		יחס הון כולל
16.7%		16.8%		16.8%		יחס הון עצמי רוברד 1
15.6%		15.8%		15.8%		

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016

דיבידנד

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון.

ביום 1 במרס 2018 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). בחודש מרס 2017 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה).

אין בהצהרה על חלוקת הדיבידנד הנ"ל משום יצירת התחייבות עתידית לחלוקת דיבידנד נוספות.

מגזרי הפעילות בחברה

מגזר הנפקה

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים למחזיקי כרטיס.

לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב, כרטיסים נטענים וכרטיסי חיוב מידי ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי (כחברות סולקות) ומהארגונים הבינלאומיים. כמו כן, נגבות מלקוחות החברה ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי החברה.

כחלק מגיבוש אסטרטגיית החברה, המשקפת את המעבר מהתמקדות במוצרי החברה להתמקדות על פי סוגי הלקוחות, פעילות ההנפקה מתמקדת ב-2 פעילויות: מכירה ושיווק כרטיסי אשראי, אשראי צרכני ומוצרים אחרים ישירות ללקוחות פרטיים, כלומר הצרכנים (B2C), לרבות באמצעות מועדונים משותפים, והנפקה משותפת ותפעול הנפקה עם בנקים וגופים פיננסיים, עבור ללקוחותיהם (B2B2C).

בין החברה לבין בנק לאומי מתנהל משא ומתן להסכם לפיו ינפיקו הצדדים במשותף כרטיסי חיוב והחברה תעניק לבנק שירותי תפעול הנפקה של כרטיסים אלה. הסכם זה יחליף את הסכם ההנפקה המשותפת בין הצדדים מיום 22 במאי 2008 וכל התוספות והמסמכים הנלווים לו. ההסכם מתייחס לכלל כרטיסי בנק לאומי ובין היתר, להנפקת כרטיסים חדשים וכן לכרטיסים קיימים שיחודשו החל מינואר 2019. במסגרת ההסכם המתגבש, מסתמן כי חלקה של החברה בהכנסות מהכרטיסים הנ"ל צפוי לקטון ולכן, לאור המשקל המשמעותי של הכנסות החברה בגין כרטיסי בנק לאומי כיום, האמור צפוי להשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של החברה. בנוסף, הגיעו הצדדים ביום 26 במרס 2018 להבנות לפיהן ישונה הסכם ההנפקה המשותפת, כך שכל צד רשאי לבטל את ההסכם ובלבד שייתן על כך הודעה 6 חודשים מראש ובכתב לפני מועד הביטול המבוקש. כמו כן, הוסכם שבכל מקרה מועד הביטול המבוקש לא יקדם ליום 31 בדצמבר 2018.

בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019. בנוסף, בתקופת הדוח הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7](#) בדוחות הכספיים להלן.

ביום 21 בינואר 2018 נחתם בין לאומי קארד לבין קבוצת פוקס - ויזל בע"מ (להלן - "פוקס") הסכם להנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חוץ בנקאי ללקוחות פוקס, שמבוסס על מועדון Dream Card, המונה כיום כ-1.4 מיליון לקוחות. הצדדים מתעתדים להשיק את המועדון במהלך חודש יולי 2018. לפרטים נוספים ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים להלן.

בנוסף, במהלך הרבעון הראשון של השנה, השיקה החברה שני כרטיסים חדשים המעניקים החזר על עסקאות בשני מסלולים - כרטיס Super Pay-Back המעניק החזר בשיעור של 2.5% על עסקאות ברשתות המזון הגדולות, וכרטיס Total Pay-Back המעניק החזר בשיעור של 1% על כלל העסקאות של הלקוח בכרטיס, הכל בהתאם לתנאים ולמגבלות של אותם כרטיסים.

החברה ממשיכה להרחיב את מגוון השירותים אותם היא מציעה ללקוחותיה באמצעות אתר האינטרנט ואפליקציית "לאומי קארד", הכוללים בין היתר קבלת מידע אודות מוצרים ושירותים המוצעים למחזיקי הכרטיס, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות וכן מידע שוטף על הפעולות ומצב החשבון של לקוחות החברה, הזמנה והעברה של "פינוקים", העברות כספים בין אנשים פרטיים וזיהוי ביומטרי.

בנוסף, מקדמת החברה גיוס לקוחות Online בנקודות הפצה שונות ובאינטרנט. השירות משפר בצורה משמעותית את חווית הלקוח, מקצר את לוחות הזמנים בהנפקת הכרטיס ומשפר את היעילות התפעולית של החברה בגיוס לקוחות חדשים.

דוח הדירקטוריון והנהלה – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

כחלק מאסטרטגיית השירות, החברה פועלת רבות בערוצי השירות השונים על מנת לאפשר נגישות פשוטה, זמינה וחדשנית כדוגמת שחזור קוד סודי ומתן אפשרות ללקוח לבחור את הקוד הסודי. החברה משקיעה מאמצים ניכרים בשימור שביעות רצון לקוחותיה, בין היתר באמצעות שמירה על רמת שירות גבוהה וכן באמצעות מגוון תוכניות נאמנות כגון: מועדוני תעופה, פינוקים פלוס, הנחות במעמד החיוב, PAY BACK ברכישות ECOM במגוון גדול של אתרים ומבצעים משתנים ברשתות מובילות, שמטרתם לחזק את ההעדפה של מחזיקי הכרטיס לבצע עסקאות ומשיכות מזומן בכרטיסי האשראי של החברה.

לפרטים בדבר סיום הסכם ההתקשרות עם שופרסל, לרבות ההתדיינות המשפטית בין הצדדים, ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים להלן.

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

1. שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבית מבית העסק.
2. פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.
3. שירותים נלווים לשירותי הסליקה.

בתקופת הדוח חל גידול במחזורי הסליקה של החברה שקוזז מהותית עקב שחיקה מתמשכת במרווח הסליקה הנובעת ממספר גורמים, ביניהם רפורמות רגולטוריות, שמטרתן הגברת התחרות בשוק הסליקה, שיתופי פעולה עם גופים נוספים ופעילות מאגדים.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 המשיכה החברה להתמקד בפעילותה בעסקים קטנים ובינוניים תוך כדי הרחבת הצעת הערך ומגוון השירותים לעסקים אלו, בין היתר באמצעות "חבילות Smart" הכוללות שירותי סליקה, ניכיון שוברים ואפשרות השכרה של מסוף מתקדם בעל חומרה מותאמת לטכנולוגיית EMV. בנוסף לשירותי הסליקה, החברה מציעה מגוון מוצרים ושיתופי פעולה שיווקיים, ביניהם חבילות פרסום ומבצעי מכר ללקוחות העסקיים.

החברה מציעה, בנוסף, גם פתרון תשלום גלובאלי המיועד לבתי עסק המוכרים מוצרים או שירותים באמצעות האינטרנט ללקוחות בישראל ובחול.

מלבד האמור, החברה פועלת באופן עקבי במטרה להנגיש ולהרחיב את מגוון הפעולות ואיכות המידע המועבר לבתי העסק באמצעות האינטרנט, הסמארטפון ושירותי SMS עסקי, כאמצעי למינוף האסטרטגיה העסקית וליצירת יתרון תחרותי ובידול בסליקת כרטיסי האשראי. במסגרת זו, החברה הרחיבה את הצעות הערך ומגוון השירותים הניתנים לבתי העסק במסגרת אתר האינטרנט, המאפשרים לבתי העסק להסתייע בנתונים הרלוונטיים לצורך קבלת החלטות עסקיות.

ביום 12 במרס 2018 חתמה החברה על הסכם לרכישת 19.99% מחברת יעד סליקה ונאמנות א.ש. בע"מ (להלן - "יעד סליקה") העוסקת במתן פתרונות סליקה מתקדמים. לפרטים נוספים ראה ביאור 10 בדוחות הכספיים.

ביום 20 במרס 2018 הודיע בנק ישראל, כי העניק רישיון סליקה לחברה נוספת. בשלב זה אין באפשרות החברה להעריך את השפעתו של מתן הרישיון הנוסף על פעילותה של החברה.

רווחיות מגזרי הפעילות

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:
 ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.
 ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.
 ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.
 העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.
 לפירוט סעיפי ההכנסות וההוצאות במגזרי ההנפקה והסליקה - ראה [ביאור 8](#) בדוחות הכספיים.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר ההנפקה:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017* מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 מיליוני ש"ח	
12%	27	231	258	סך הכנסות
38%	16	42	58	מזה: הכנסות ריבית, נטו
8%	14	179	193	סך הוצאות
26%	10	38	48	רווח נקי

* בנטרול השפעה חד פעמית.

להלן פירוט התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר הסליקה:

השינוי באחוזים	השינוי מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017* מיליוני ש"ח	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 מיליוני ש"ח	
(2%)	(1)	57	56	סך הכנסות
11%	1	9	10	מזה: הכנסות ריבית, נטו
4%	2	49	51	סך הוצאות
(33%)	(2)	6	4	רווח נקי

* בנטרול השפעה חד פעמית.

פעילות חברה מוחזקת עיקרית

לאומי קארד אשראים בע"מ

מאזן לאומי קארד אשראים הסתכם ב- 31 במרס 2018 ב- 5,508 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5,467 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 4,786 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017.
 הרווח הנקי הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2018 ב- 16 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
 ההון הסתכם ביום 31 במרס 2018 ב- 394 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 378 מיליון ש"ח בסוף שנת 2017 ובהשוואה ל- 338 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2017.

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט בדוח הכספי לשנת 2017 (עמודים 41-28), על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח הכספי לשנת 2017. כמו כן, לפירוט נוסף ראה גם דוח על הסיכונים באתר האינטרנט של החברה.

כללי

לאומי קארד עוסקת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות הכרוכות בנטילת סיכונים כגון: סיכון אשראי, סיכונים שוק וסיכון נזילות. לסיכונים אלו נלווים סיכונים נוספים כגון, סיכונים תפעוליים לרבות סיכונים סייבר, סיכונים ציות, סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין הטבועים בפעילות העסקית. ניהול סיכונים מושכל ומעמיק המקיף את כל תחומי פעילותה של החברה, הינו חלק מהאסטרטגיה של החברה ותנאי הכרחי לעמידה במטרות ארוכות הטווח של החברה.

מטרות ניהול הסיכונים בלאומי קארד הינן שמירה על יציבות החברה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים, תוך פעילות מתמדת לטובת הבטחת תשתית ניהול סיכונים איתנה וניתוח שוטף של תמונת הסיכון. במהלך הרבעון לא חלו שינויים בעקרונות ניהול הסיכונים ותיאבון הסיכון.

חשיפה וניהול של סיכונים אשראי

ביום 10 ביולי 2017 עודכנה הוראה 311 (שנכנסה במקור לתוקפה החל מיום 1 בינואר 2014). ההוראה מאמצת את תפיסת ועדת באזל ורשויות פיקוח מובילות בעולם לגבי ניהול סיכונים אשראי. ההוראה מהווה בסיס לפעילות ניהול האשראי בחברה. סיכון אשראי מוגדר בהוראה "הסיכון שלוה, או צד נגדי", לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו". סיכון האשראי בלאומי קארד מורכב משני סוגי פעילות עיקריים:

אשראי לאנשים פרטיים - הסיכון נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות בעיקר בכרטיסים חוץ בנקאיים ולקוחות מוצרי אשראי של מחזיקי הכרטיס.

החברה מציעה מגוון מוצרי אשראי לאנשים פרטיים - מסגרות לרכישות בכרטיסי אשראי, הלוואות, אשראי מתגלגל, הלוואות למימון רכבים ועסקאות קרדיט. מרבית התיק הינו סולו - ללא בטוחות, למעט הלוואות למימון רכבים המובטחות בשעבוד הרכבים ומהוות כשליש מתיק האשראי לאנשים פרטיים של החברה.

אשראי מסחרי - הסיכון נובע בעיקר מהחשיפה בגין עסקאות שוטפות ולקוחות מוצרי אשראי על ידי בתי העסק. מטרת ניהול סיכונים האשראי הינה למקסם את שיעור התשואה מותאמת סיכון תוך שמירה על כך שחשיפת סיכון האשראי הינה בהתאמה למדיניות החברה בנושא.

מדיניות האשראי

מדיניות האשראי של החברה מאושרת אחת לשנה על ידי הדירקטוריון ומהווה את אחד הנדבכים המרכזיים לביטוי אסטרטגית האשראי ותיאבון הסיכון של החברה.

המדיניות קובעת, בין היתר, את העקרונות למתן אשראי לרבות מדרגי סמכויות לאישור, אופן הבקרה וניהול סיכונים האשראי, מגבלות למתן אשראי בהתאם לדירוג הסיכון של הלקוח, מגבלות למתן אשראי לפי סוגי המוצרים השונים, מגבלות מח"מ, מגבלות על תמהיל הסיכון, וזאת במטרה להפחית את סיכון האשראי בתיק.

המדיניות משמשת כמסגרת לקביעת נהלים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיקוח ובקרה אחר סיכון האשראי ונגזרת מאסטרטגית סיכון האשראי שהחברה קבעה לעצמה.

לאומי קארד כחברה מובילה בתחומה, פיתחה מערך פעולה מקצועי לניהול סיכונים מושכל ויעיל של פעילויות עסקיות בתחום האשראי, בהתאמה לצרכי הלקוחות. אסטרטגיית החברה להציע מוצרי אשראי מגוונים המותאמים ללקוחותיה הפרטיים והעסקיים תוך ניהול סיכונים מושכל.

החברה פועלת בהתאם לאסטרטגיה שלה להרחבת תיק האשראי לאנשים פרטיים, תוך המשך רמת הפיזור הגבוהה בו, בשיעורי גידול עקביים המבוקרים מידי תקופה. בין היתר, החברה מגדירה את תמהיל מוצרי האשראי, קצב הגידול וההצעות ללקוחות בהתאמה לפרמטרים כלכליים פנימיים והתפתחויות שחלו במדדים מקרו כלכליים.

תמהיל הלקוחות ורמת הסיכון בו נותר ללא שינוי מהותי. חלקם של הלקוחות המדורגים בסיכון גבוה תואם לתיאבון הסיכון שהחברה קבעה. החברה הגדירה מדיניות ותהליכי עבודה מתאימים לשיווק וייזום האשראי ללקוחות תוך התאמת ההצעה בהתאם לצרכי ומאפייני הלקוח. החברה מקפידה להציג ולפרט את מאפייני ופרטי מוצרי האשראי ללקוח. בהתאם, קיימת בקרה שוטפת על יישום המדיניות והתהליכים שנקבעו בערוצי ההפצה השונים. במדיניות נקבעו עקרונות איכותיים וכמותיים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. החברה עוקבת אחר התראות ומידע עדכני לגבי הלקוחות בתיק האשראי, פרמטרי סיכון בתיק ואינדיקטורים כלכליים, על מנת לנטר שינויים בפרופיל הסיכון ובמידת הצורך פועלת לצמצומו, בין היתר, על ידי הקטנת מסגרות, התאמת סכומי החזר ועוד, תוך מתן גילוי נאות ללקוח. החברה קבעה מגבלות פנימיות לפיזור מוצרי האשראי השונים המאופיינים ברמות סיכון שונות. בתקופת הדוח פרופיל סיכון התיק נותר ללא שינוי מהותי. החברה קבעה בין היתר מגבלות לגבי מסגרת האשראי ללווה בהתאם לפרמטרים שונים בספים שקבעה, שיעור הלווים הגדולים בתיק, תמהיל רמות הסיכון על פי מודלי דירוג פנימיים, מידע חיצוני ומח"מ התיק. בתקופת הדוח מאפיינים אלו נותרו ללא שינוי מהותי.

החברה קבעה מדרג סמכויות להחלטות האשראי ומקיימת דיונים תקופתיים בתמהיל סיכון התיק הכוללים דיווחים על עמידה במגבלות שנקבעו לוועדת סיכונים עליונה של החברה, לוועדת סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון, לכל הפחות אחת לרבעון. החברה עוקבת אחר שיעור הגידול בתיק האשראי ובהתאם אחר שיעור החזרי החיוב מהבנקים. החברה פועלת לגביה מיטבית ויעילה לצמצום היקף המחיקות. הגידול במחיקות בתקופת הדוח נובע בעיקרו מגידול בפעילות. האשראי הניתן על ידי החברה הינו ברובו בריבית משתנה ולתקופות של מספר שנים בודדות.

חיתום אשראי לאנשים פרטיים

תהליך החיתום של לקוחות פרטיים כמו גם מעקב אחר שינוי ברמת הסיכון של לקוח קיים מבוצע ברובו באמצעות תהליך אוטומטי המבוסס על מודלים סטטיסטיים לדירוג סיכון האשראי של הלקוח (Credit Scoring). החברה מפתחת ומשכללת את המודלים בהתאם לנדרש ובנוסף מבצעת להם תיקוף תקופתי בלתי תלוי, כך שבכל עת ניתן יהיה לאמוד בצורה מהימנה את רמת הסיכון המשתקפת מכלל הלקוחות בתיק האשראי.

החברה מקיימת תהליכי בקרה ומעקב שוטפים אחר התפתחות דירוגי הלקוחות במודלים ומבצעת מעקב שוטף על פרופיל הסיכון בתיק.

בנוסף לחיתום האוטומטי החברה מנהלת חיתום ידני מוקפד המתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר להצעה הממודלת שניתנה ללקוח.

חיתום אוטומטי

מעל 90% מהאשראי שניתן בחברה מבוצע באמצעות תהליך החיתום האוטומטי. החיתום האוטומטי מבוסס על מודלי דרוג סטטיסטיים מתוקפים בהתאם לפרקטיקה מקובלת בעולם ובהתאם להנחיות בנק ישראל. המודל כולל סרגל רמות דירוג שונות ודירוג סיכון נוסף במקרה של כשל. המודלים משלבים חוקה עסקית מתוך ראיית כלל פעילות הלקוח ומשמשים כבסיס תומך החלטה לגבי גובה האשראי ושיעור הריבית שנקבעת ללקוח. המודל נשען על מקורות מידע פנימיים וחיצוניים העלולים להצביע על התפתחויות שליליות שחלו במצב הלקוח כגון: החזרי חיוב, חריגה ממסגרת והתראות ממקורות מידע חיצוניים. החברה מנהלת מודל אשראי עבור לקוחות חדשים ומודל נפרד עבור לקוחות קיימים.

- מודל (AS) Application Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות חדשים, באמצעות נקבעים זכאות ותנאי האשראי (מסגרת, ריבית, סוג כרטיס).

- מודל (BS) Behavior Scoring - מודל סטטיסטי, שקובע את דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות קיימים ומתבסס על נתוני התנהגות הלקוח, באמצעותו נקבעת מדיניות ניהול האשראי וההתאמות הנדרשות ביחס למסגרת האשראי, הלוואות ושיעור הריבית שנקבעו ללווים.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

החברה מפתחת ומשכללת את המודלים בהתאם לנדרש ובנוסף מבצעת להם תיקוף תקופתי בלתי תלוי, כך שבכל עת ניתן יהיה לאמוד בצורה מהימנה את רמת הסיכון המשתקפת מכלל הלקוחות בתיק האשראי. לצורך תיקוף המודלים הסטטיסטיים מסתייעת החברה בגורמי בקרה חיצוניים בלתי תלויים.

חיתום ידני

החיתום הידני מתבצע במקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת מעבר להצעה שנקבעה ללקוח באמצעות המודל. מרבית המקרים המועברים לחיתום ידני הינם מקרים בהם סכום האשראי המבוקש הינו גבוה מההצעה במודל או מקרים בהם נדרשת בדיקה נוספת על הלקוח. הבדיקה כוללת, בין היתר, שימוש במידע נוסף הנדרש מהלקוח ושימוש במאגרי מידע פנימיים וחיצוניים. קבלת ההחלטה מבוצעת בהתאם למדרג סמכויות ובהתאם לנוהל חיתום אשראי ידני. החברה מנהלת את תהליך החיתום הידני באמצעות דוחות בקרה שוטפים במטרה להפחית את הסיכון הגלום בפעילות זו.

אשראי לאנשים פרטיים למטרת רכישת כלי רכב

ביום 6 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "הסיכון באשראי לענף כלי רכב". במסגרת המכתב התבקשו התאגידים הבנקאיים לבצע ניתוח סיכונים לאשראי הצרכני לרכישת כלי רכב, זאת בין היתר באמצעות תרחישי קיצון שונים. כמו כן, במסגרת המכתב הוצגו פרקטיקות מקובלות למימון ענף כלי הרכב, הכוללות בין היתר התייחסות לשיעור המימון, חישוב מקורות ההחזר, ביטחונות נדרשים ומידת ההתבססות עליהם. החברה ביצעה בחינה כאמור ופועלת על בסיס מדיניות אשראי הדוקה המשלבת בתוכה מגבלות פנימיות רבות לפעילות אשר תורמים באופן אפקטיבי לניהול רמת הסיכון בתחום פעילות זה ואת הפרקטיקות הנדרשות על ידי בנק ישראל לניהול הסיכון. מימון ניתן רק לאנשים פרטיים על בסיס תהליך חיתום מובנה וכל כלי הרכב הממומנים משועבדים לטובת החברה. החברה מנהלת ועוקבת אחר תרחישי קיצון באופן שוטף תוך התייחסות לשינויים בשיעורי הכשל ושווי הבטוחה, נתונים אודות התפתחות התיק ומעקב אחר מדדי הסיכון נעשה באופן שוטף לרבות דיון רבעוני בוועדת הסיכונים של הדירקטוריון.

ניטור הסיכון ע"י קו הגנה ראשון

אחריות קו הגנה הראשון כוללת, בין היתר, בדיקת מגבלות פנימיות ברמה יומית, בדיקת מגבלות רגולטוריות, מעקב אחר אינדיקטורים כלכליים, בדיקת סכומים חריגים שהועמדו בהלוואות, בדיקת סמכויות ובדיקה פרטנית של אשראי שהועמד.

ניטור הסיכון ע"י קו הגנה שני

אחריות קו הגנה השני כוללת, בין היתר, חוות דעת לגבי בקשות אשראי בסכומים מהותיים ומעקב אחר מגמות ומוקדי סיכון שונים בתיק האשראי. בנוסף, אחת לרבעון מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח על סיכונים האשראי של החברה באופן בלתי תלוי על ידי אגף ניהול סיכונים של החברה.

ניטור הסיכון ע"י קו הגנה שלישי

הביקורת הפנימית מבצעת ביקורות שונות על אשראי לאנשים פרטיים בהתאם לתוכנית העבודה. החברה פועלת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנוגע להליכי גביית חובות במטרה להסדיר את הפעולות שיש לנקוט לצורך הגברת ההוגנות והשקיפות בעת גביית חובות מלקוחותיה.

החברה פועלת בהתאם להנחיות בנק ישראל בהוראת ניהול בנקאי תקין 313 בדבר מגבלות חבות של לווה בודד וקבוצת לווים במטרה להקטין את ריכוזיות הלווים.

החברה פועלת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312 בדבר מגבלות חבות של אנשים קשורים במטרה להגביל את היקף חבויותיהם של אנשים קשורים לחברה ולמזער סיכונים הנובעים מעסקאות אלו.

סיכון אשראי בעייתי (1)(2)
מיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2017 כולל	31 בדצמבר 2017 חוץ מאזני	31 בדצמבר 2017 מאזני	31 במרס 2017 כולל	31 במרס 2017 חוץ מאזני	31 במרס 2017 מאזני	31 במרס 2018 כולל	31 במרס 2018 חוץ מאזני	31 במרס 2018 מאזני	
29	-	29	21	-	21	38	-	38	סיכון אשראי פגום
2	-	2	2	-	2	3	-	3	סיכון אשראי נחות
302	4	298	244	2	242	333	6	327	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
333	4	329	267	2	265	374	6	368	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

1. נכסים שאינם מבצעים (2) (מיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
29	21	38	חובות פגומים

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (2) סיכון אשראי מוצג לפני ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

2. תנועה ביתרת החובות הפגומים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (מיליוני ש"ח)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
29	28	1	יתרת פגומים לתחילת התקופה
22	21	1	נוספו לפגומים במהלך התקופה
(17)	(16)	(1)	מחיקות חשבונאיות
4	4	*	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(13)	(12)	(1)	מחיקות חשבונאיות, נטו
38	37	1	יתרת פגומים לסוף התקופה
38	37	1	הרכב היתרה לסוף התקופה: בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה – סקירת הסיכונים

2. תנועה ביתרת החובות הפגומים (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (מיליוני ש"ח)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
17	17		*
12	11		1
(12)	(11)		(1)
4	3		1
(8)	(8)		-
21	20		1
21	20		1

יתרת פגומים לתחילת התקופה
 נוספו לפגומים במהלך התקופה
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת פגומים לסוף התקופה
 הרכב היתרה לסוף התקופה:
 בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מיליוני ש"ח)

סה"כ	פרטי	מסחרי	
17	17		*
49	47		2
(50)	(47)		(3)
13	11		2
(37)	(36)		(1)
29	28		1
29	28		1

יתרת פגומים לתחילת התקופה
 נוספו לפגומים במהלך התקופה
 מחיקות חשבונאיות
 גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
 מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת פגומים לסוף התקופה
 הרכב היתרה לסוף התקופה:
 בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

3. ניתוח התנועה בהפרשה בגין חובות פגומים

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (מיליוני ש"ח)

סה"כ	פרטי	מסחרי
7	5	2
14	14	*
(17)	(16)	(1)
4	4	*
(13)	(12)	(1)
8	7	1
8	7	1

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (מיליוני ש"ח)

סה"כ	פרטי	מסחרי
3	2	1
9	9	*
(12)	(11)	(1)
4	3	1
(8)	(8)	-
4	3	1
4	3	1

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מיליוני ש"ח)

סה"כ	פרטי	מסחרי
3	3	*
41	38	3
(50)	(47)	(3)
13	11	2
(37)	(36)	(1)
7	5	2
7	5	2

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
הרכב יתרת ההפרשה לסוף התקופה:
בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה – סקירת הסיכונים

מדדי סיכון ואשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
0.21	0.16	0.27	(א) שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	-	(ב) שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.82	0.69	0.94	(ג) שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל
0.54	0.53	0.77	(ד) שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.28	0.25	0.37	(ה) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

יחסים המצביעים על הרמה והשינויים של הפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018	
0.90	0.76	0.99	(א) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי
427.59	476.19	365.79	(ב) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
427.59	476.19	365.79	(ג) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתוספת יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
29.84	32.00	37.41	(ד) שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית בגין יתרות כספיות שוטפות עם ארגון ויזה וארגון מסטרקארד המועברות לחברה באמצעות תאגידים בנקאיים בחו"ל.

סיכוני שוק

סיכוני שוק מוגדרים בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק" כ- "סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות)". בפעילות העסקית השוטפת של לאומי קארד נחשפת החברה לסיכוני שוק שמקורם בתנדטיות בשיעורי הריבית ובשערי חליפין. הסיכונים מנוהלים בהתאם למסמך מדיניות המאושר על ידי דירקטוריון החברה, תוך קביעת מגבלות החשיפות ודרכי ניהול. בנוסף, רמת החשיפות בפועל מדווחות על בסיס רבעוני לועדת הסיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון.

סיכון ריבית

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" מגדירה את סיכון הבסיס וסיכון הריבית כ- "סיכון לאובדן רווחים או לפגיעה בהון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, שערי חליפין או במדד המחירים לצרכן". שינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחי החברה באמצעות שינוי בהכנסות ריבית. בנוסף, משפיע שינוי ריבית על שווי נכסי החברה, התחייבויותיה ומכשירים חוץ-מאזניים היות והערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים משתנה. החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית נובעת מכך שבצד הנכסים הפיננסיים נכללות גם יתרות בריבית קבועה ואילו ההתחייבויות הפיננסיות מול הבנקים הינן בריבית משתנה. בנוסף, קיימת חשיפה שעלולה לגרום לקיטון ביתרות השווי ההוגן נטו של הנכסים וההתחייבויות כתוצאה משינוי ריבית או מח"מ שונה בין הנכסים וההתחייבויות, וכן משינוי מרווח ריבית עלות המקורות. החברה מנהלת את סיכון הריבית באמצעות גישת השווי הכלכלי לפיה מבוצע ניתוח של השפעת שינוי בשיעורי ריבית השוק על שווים הכלכלי של הנכסים, ההתחייבויות והיתרות החוץ מאזניות. מדידת הסיכון מבוצעת בהתאם למגוון פרמטרים ותרחישים הרלוונטיים לפעילות החברה, כפי שנקבע בדרישות ההוראה ובאמצעות דוחות המופקים ממערכות החברה. מגבלת החשיפה לסיכון ריבית מוגדרת כהפסד מקסימאלי שהחברה מוכנה לשאת בעת שחל שינוי בשיעור הריבית או שינוי בפער מח"מ במונחים של פגיעה בשווי ההוגן נטו. החברה קבעה מדדי ניטור לצורך ניטור הפעילות השוטפת. בעת התממשות אחד מהם, יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על רווחיות החברה. הערכת סיכון הריבית מתבצעת על בסיס החשיפה הנובעת ממצב כלל הנכסים וההתחייבויות הפיננסיות כפי שמתבטאת בנייתו רגישות לשינוי ריבית של שווי הוגן. במידה והסיכוי להגעה למגבלת החשיפה גבוה, תיבחנה אפשרויות הכיסוי, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על הרווחיות.

חשיפה לסיכון בסיס

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין (או במדד המחירים לצרכן) בעת הפעילות העסקית השוטפת של החברה. החברה הגדירה כי החשיפה למגזר צמוד מדד אינה מהותית. החברה מאפשרת לבתי עסק הסולקים באמצעותה, לכבד עסקאות הנעשות באמצעות כרטיסים זרים (כרטיסים שהונפקו מחוץ לישראל). בגין עסקאות אלה מזוכה החברה על ידי חברות האשראי הבינלאומיות במטבעות שאינם שקלים. כמו כן, מאפשרת החברה ללקוחותיה לבצע עסקאות שקליות בחו"ל או באינטרנט, בגינן מחויבת החברה על ידי חברות האשראי הבינלאומיות במטבעות שאינם שקלים. שינויים בשערי המטבע עשויים ליצור חשיפה להפסד בגין הפרשי שער. פער הזמן בין השער בו מתורגמות העסקאות על ידי חברות האשראי הבינלאומיות והעברת המידע ללאומי קארד לצורך חיוב לקוחותיה או זיכוי בתי העסק, יוצר במרבית המקרים, חשיפה של יום עסקים אחד.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

חשיפת המטבע הינה תוצר לוואי לפעילות העסקית השוטפת של החברה ואינה בגדר יצירת חשיפה מכוונת לצורך העצמת רווחים.

ניהול הסיכון מבוצע באמצעות כיסוי שוטף על ידי מכירה, קניה והחזקה של מט"ח. מגבלת החשיפה מוגדרת כיתרה היומית המקסימאלית של החשיפה לאחר הכיסוי השוטף. החברה קבעה מדדי ניטור הנבדקים על בסיס יומי. בעת התממשות אחד מהם, יקבעו דרכי פעולה לצורך הקטנת הסיכון.

להלן נתוני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה וחברות מאוחדות שלה, למעט פריטים לא כספיים

31 במרס 2018 (מיליוני ש"ח)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
14,024	10	107	41	13,866
12,269	1	123	41	12,104
1,755	9	(16)	-	1,762

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2017 (מיליוני ש"ח)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
13,169	12	144	20	12,993
11,574	3	134	20	11,417
1,595	9	10	-	1,576

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2017 (מיליוני ש"ח)

סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד
13,846	11	101	17	13,717
12,063	2	128	17	11,916
1,783	9	(27)	-	1,801

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה למעט פריטים לא כספיים

31 במרס 2018 (מיליוני ש"ח)							
שינוי בשווי הוגן באחוזים	שינוי בשווי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.40)	(7)	1,748	9	(16)	-	1,755	גידול מיידי מקביל של 1%
-	-	1,755	9	(16)	-	1,762	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.40	7	1,762	9	(16)	-	1,769	קיטון מיידי מקביל של 1%
31 במרס 2017 (מיליוני ש"ח)							
שינוי בשווי הוגן באחוזים	שינוי בשווי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.38)	(6)	1,589	9	10	-	1,570	גידול מיידי מקביל של 1%
(0.06)	(1)	1,594	9	10	-	1,575	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.38	6	1,601	9	10	-	1,582	קיטון מיידי מקביל של 1%
31 בדצמבר 2017 (מיליוני ש"ח)							
שינוי בשווי הוגן באחוזים	שינוי בשווי הוגן מיליוני ש"ח	סך הכל	מטבע חוץ * אחר	מטבע חוץ * דולר	מטבע ישראלי צמוד מדד	מטבע ישראלי לא צמוד	
(0.34)	(6)	1,777	9	(27)	-	1,795	גידול מיידי מקביל של 1%
-	-	1,783	9	(27)	-	1,801	גידול מיידי מקביל של 0.1%
0.34	6	1,789	9	(27)	-	1,807	קיטון מיידי מקביל של 1%

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סיכון נזילות

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 "ניהול סיכון נזילות" מגדירה את סיכון הנזילות כסיכון לרווחי החברה וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה. ההוראה חלה על חברות כרטיסי אשראי, בשינויים המתחייבים, הנובעים מסוג ואופן פעילותה. הוראת ניהול בנקאי תקין 221 "יחס כיסוי נזילות" (Liquidity Coverage Ratio - LCR) מייצגת את אחת הרפורמות המרכזיות של וועדת באזל לשיפור חסינותו של המגזר הבנקאי. מטרת יחס כיסוי הנזילות היא לשפר את עמידותו בטווח הקצר של פרופיל סיכון הנזילות של תאגידים בנקאיים. הובהר כי חברות כרטיסי אשראי לא נדרשות לכלול את הגילויים הנדרשים בהתאם להוראה. עם זאת, על פי ההוראה, חברת כרטיסי אשראי תכלול גילוי כמותי ואיכותי בדבר סיכון נזילות, בהתאם לאופן שבו סיכון זה מנוהל, החל מיום 1 באפריל 2015.

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים או לעמוד בפירעון התחייבויותיו מבלי להיקלע להפסדים חריגים. פעילות החברה חשופה לסיכון נזילות. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות מבוססת על רמת הודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי לתוצאות הפיננסיות של החברה, לפעילות השוטפת וליציבותה. בתזרים המזומנים של החברה באות לידי ביטוי הפעילויות העסקיות המרכזיות של החברה: הנפקה, סליקה, מתן אשראי וביצוע ניכיונות לבתי עסק.

דוח הדירקטוריון והנהלה – סקירת הסיכונים

התנועות הכספיות המשפיעות על תזרים המזומנים נרשמות באופן שוטף במערכות המיכוניות והנתונים נבדקים על בסיס שוטף. כתוצאה מכך, מנוהל תזרים המזומנים ללא מרכיב מהותי של אי ודאות. מסגרות הפעילות נקבעות על סמך תכנית העבודה השנתית של החברה כך שיאפשרו את השגת יעדיה העסקיים בכפוף לעמידה במגבלות הסיכון שנקבעו. מקורות האשראי ברובם הינם לזמן קצר במטבע שקלי ומועמדים בעיקר על ידי חברת האם. החברה קבעה יחס נזילות המהווה מדד ליכולת החברה לספק את צרכי הנזילות השוטפים.

מדידת הסיכון מבוצעת על בסיס בדיקת תזרים המזומנים של החברה, על בסיס יומי והן באמצעות ניתוח צרכי תזרימי המזומנים העתידיים.

מגבלת החשיפה מוגדרת על בסיס עמידה בניצול מסגרות הפעילות של החברה וכן על בסיס עמידה ביחס הנזילות שהוגדר. החברה קבעה מדדי ניטור לסיכון הנזילות הנמדדים באופן שוטף כחלק מניהול תזרים המזומנים שלה ודרכי פעולה בהתממשות הסיכון.

אין שינוי במקורות המימון ובסיכון הנזילות של החברה ברבעון זה.

סיכון תפעולי

הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי" מגדירה סיכון תפעולי כ-"סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי, סיכון רגולטורי וסיכון תדמיתי". כמו כן, ההוראה קובעת את עקרונות היסוד לניהול הסיכונים התפעוליים. הסיכונים התפעוליים כוללים בין היתר, סיכונים מעילות והונאות, סיכון טכנולוגי, אבטחת מידע וסייבר, המשכיות עסקית וסיכונים משפטיים.

ניהול הסיכונים התפעוליים מתבצע בראייה מערכתית, על ידי שלושה קווי ההגנה, ומושתת על תהליך פרואקטיבי של זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור, בקרה, בניית תוכנית הפחתה ודיווח בגין הסיכונים המהותיים בחברה. החברה מזהה ומנהלת את מוקדי הסיכון התפעוליים העיקריים, במהלך הרבעון לא חל שינוי בסיכון התפעולי, כמו כן לא חל שינוי במוקדי הסיכון התפעוליים שזוהו בחברה.

סיכון אבטחת מידע וסייבר

בשנים האחרונות חל גידול באיומי הסייבר שחשופים להם מוסדות פיננסיים, איומים אלו מתאפיינים בין היתר בתחום גובר והולך של ההתקפות, בעוצמת הנזק הפוטנציאלי ובקושי לזיהוי התקפות ויכולות של יריבים. במסגרת ההתקפות ניתן להצביע על מתקפות כנגד תשתיות לאומיות, גופי ממשל, תאגידים מסחריים ועסקים קטנים ובינוניים. אי לכך, החברה, כארגון פיננסי, מהווה גם היא מטרה אטרקטיבית לתוקפים שונים. מערכות המחשוב, רשתות התקשורת והמערכות הממוחשבות המשרתות את לקוחות החברה הינן יעד להתקפות סייבר, החדרת נזקות, קודים זדוניים, התקפות דיוג (Phishing) וחשיפות נוספות שמטרתן פגיעה בשירותי החברה, גניבת מידע או פגיעה בבסיס הנתונים של החברה.

הפעילות העסקית של החברה נסמכת ונתמכת במידה רבה על מערכות טכנולוגיות. על כן, זמינות המערכות, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות הנתונים חיוניים לפעילות עסקית תקינה. כמו כן, החברה רואה במידע העסקי ובמידע על לקוחותיה הקיים במערכותיה ואצל ספקיה נכס עיקרי ומשקיעה מאמצים ומשאבים רבים ביישום מנגנונים ותהליכים של בקרה והגנה מתקדמים בתחום אבטחת המידע.

מסמך האסטרטגיה לאבטחת מידע והגנת סייבר מגדיר את תפיסת החברה ויעדיה בנושא אבטחת מידע והגנת הסייבר בהתאם לאסטרטגיה העסקית של החברה. מטרת המסמך להוות מסגרת למדיניות אבטחת מידע והגנת הסייבר ולנהלי העבודה בתחום זה, אשר מגדירים את עקרונות הניהול והיישום, תחומי האחריות, בעלי התפקידים, טווחי הסמכויות, סדרי הפעולות והטכנולוגיות אשר משמשות את החברה. כחלק מההיערכות להתמודדות עם איומי הסייבר השונים, החברה מקיימת ומובילה תהליכים פנימיים וחיצוניים להפחתת סיכונים הסייבר נגדה ונגד ולקוחותיה. במסגרת זו, סיכונים הסייבר מנוהלים באמצעות מספר מעגלי אבטחה ובקרה במספר רבדים, זאת מתוך מטרה להקטין את החשיפות הפוטנציאליות בגין איום זה.

סיכון משפטי

סיכון משפטי נובע מחמישה תחומים עיקריים:

- סיכונים חקיקה ודין - סיכונים הנובעים מפעילות החברה אם אינה תואמת הוראת חקיקה ראשית או משנית, הוראות בנק ישראל או הוראות רשויות מוסמכות אחרות ופסקי דין.
  - סיכונים פסיקה - סיכונים הנובעים מפעילות החברה אם אינה תואמת פסיקה תקדימית, אשר מהווה חלק מהדין החל. למשל: אם בפסק דין ניתנה פרשנות לחקיקה, על החברה להתאים תהליכי עבודתה לפי פרשנות זו.
  - סיכונים התקשרות חוזית - סיכונים הנובעים מפעילות החברה מול לקוחות, ספקים וגורמים אחרים שהחברה מתקשרת עמם בהסכמים שונים, אם אינה מגובה בהסכם המסדיר את מלוא זכויות החברה, או שההסכם אינו ניתן לאכיפה מלאה (סיכונים התקשרות משפטית) או שההסכם אינו תואם תהליכים פנימיים בחברה.
  - סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים המתנהלים נגד החברה - ובכלל זה תביעות ייצוגיות.
  - סיכונים הנובעים משינויים במדיניות האכיפה של הרגולטורים השונים.
- מטרת ניהול הסיכון המשפטי היא למזער סיכונים אלה ולנהלם. בחברה קיימים מסמכי מדיניות ונוהל לטיפול בסיכונים המשפטיים, המגדירים מסגרת עבודה מסודרת לסיכונים המשפטיים.

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית ו/או להפסד פיננסי מהותי ו/או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308 בנושא ציות, נדרש מהחברה לנהל את כלל סיכונים הציות הנובעים מכלל החוקים, התקנות, ההנחיות והחוזרים החלים על פעילותה. ניהול סיכון הציות הינו חלק בלתי נפרד מהפעילות העסקית של החברה ואינו רק עניינה ואחריותה של פונקציית הציות. קווי העסקים נושאים באחריות רבה לנושא הציות ונוטלים חלק פעיל בניהול והפחתת החשיפה לסיכונים הציות בחברה. בהתאם להוראת הציות ולמדיניות החברה, הדירקטוריון והנהלה, פועלים למזעור החשיפות בסיכון הציות. תפיסה זו באה לידי ביטוי בבניית מתודולוגיה לסיווג כלל הוראות הציות לסוגיהן לפי רמת החשיפה, בהקצאת משאבים הולמים, במיסוד והטמעת נוהלי עבודה תומכים ובכינון מערך בקרות אפקטיבי מבוסס סיכון אשר מאפשר לנהל, לבקר ולנטר את הסיכון באופן שוטף.

סיכון התנהגותי (Conduct Risk)

סיכון הטמון באופן ההתנהגות של חברה מול לקוחותיה תוך דגש על התנהלות עסקית ראויה (הגינות, הוגנות ושקיפות). סיכון ה-Conduct הינו סיכון מתפתח הדורש בחינה מתמדת ביחס לשינויים בסביבה העסקית, בסביבת החרק, הסביבה התחרותית, הסביבה הטכנולוגית וסביבת הרגולציה. מטרת ניהול הסיכון הינה להבטיח טיפול הוגן בלקוחות ולהבטיח בין היתר את שמירת אמון הציבור בפעילות הנערכת במגזר הפיננסי. במסגרת זו, באחריות החברה לוודא כי התרבות, התהליכים, השירותים והמוצרים המוצעים על ידו, מבטיחים מענה לציפיות הלקוח ולצרכיו. כחלק מניהול הסיכון ההתנהגותי הגדירה החברה מדיניות ייעודית לנושא שיווק יזום של אשראי צרכני ולניהול סיכונים CONDUCT.

סיכון רגולטורי

בשנים האחרונות אנו עדים לשינויים רגולטוריים מקיפים בענף הבנקאות, שנועדו, בין היתר, לעודד את התחרות בתחום באמצעות הקטנת חסמי כניסה ולהוזיל עלויות ללקוח. בין השינויים המרכזיים בתחום זה ניתן למנות את עבודתה של הועדה להגברת התחרותיות בשירותים פיננסיים נפוצים ("ועדת שטרומ") והחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, תיקוני חקיקה, התשע"ז-2017, שחוקק בעקבותיה, וכן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), שנועד לאסדר את פעילותם של גופים שונים ובין היתר את פעילותם של מתחריה של החברה. לשינויים אלה השלכות מהותיות על פעילותה של החברה בשנים הקרובות. החברה רואה את הסיכון הרגולטורי כסיכון מתפתח לאור השינויים הרגולטורים הקרובים.

להלן השינויים הרגולטוריים שחלו בתקופת הדוח:

- טיוטת הרשות להגבלים עסקיים לתנאי פטור הסליקה המקומי – לפרטים בדבר עיקרי הטיטה, ראה ביאור 7 בדוחות הכספיים להלן. החברה בוחנת את משמעויות השינוי בתחומי הפעילות השונים (הנפקה, סליקה, ניכיונות וכיו"ב) לרבות מיפוי תרחישים אפשריים, המשמעות בהתממשותם והשפעתם על פרופיל הסיכון של החברה וכן בוחנת את צעדיה להתמודדות עם יישומו.
- מתווה הפחתת העמלה הצולבת - לפרטים נוספים בדבר המתווה, ראה ביאור 7 יא בדוחות הכספיים להלן. כאמור, מתווה ההפחתה יפחית מהותית את הכנסותיה של החברה מעמלה צולבת, בעיקר במגזר ההנפקה (הן ביחס לכרטיסים בנקאיים והן ביחס לכרטיסים חוץ בנקאיים) אך יחד עם זאת, היות ומדובר במתווה הפחתה מדורג עד שנת 2023, והיות ובמהלך השנים הבאות צפויים שינויים והתפתחויות בתחומי הפעילות של החברה, אין ביכולתה של החברה לחזות את מידת ההשפעה של הפחתת העמלה הצולבת על תוצאותיה העסקיות העתידיות. ההשפעה על פרופיל הסיכון של החברה נבחן מעת לעת.

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון להשלכות על פעילות החברה ותוצאותיה (רווחי החברה, הון החברה ותחומי פעילותה של החברה) בהיעדר תגובה של החברה לשינויים חיצוניים מהותיים בסביבה בה היא פועלת. ניהול הסיכון האסטרטגי בחברה מבוסס על גיבוש תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הכוללת סקירה והערכות של אירועים שונים בסביבת העבודה (בתחומי רגולציה, תחרות, טכנולוגיה ועוד) והערכת השינויים הצפויים ביחס לכל אחד מקווי פעילותה של החברה, לרבות הסיכונים שעלולים להתלוות לשינויים אלו, החשיפה להתממשותם והצעדים שעל החברה לנקוט במקרה של התממשות הסיכונים. תוכנית זאת מתעדכנת באירועים משמעותיים בסביבה העסקית.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הפוטנציאל שפרסום שלילי, שמועות בשוק או תפישה ציבורית, המתייחסים לדרכי פעולתה של החברה, יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות. לחברה פונקציית Corporate marketing, דוברות, שתפקידה לזהות, לנהל ולצמצם את הסיכונים התדמיתיים בהתאם למדיניות סיכון מוניטין ורשתות חברתיות.

מדיניות ואומדנים חשבונאים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני כמפורט בביאור 1 [בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017](#) (עמודים 59-75) ובנוסף לאמור בביאור 1 בדוח הרבעוני (עמודים 50-52).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל של סעיפים אלה עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על ניסיון העבר והפעלת שיקול דעת, בין היתר בנוגע להתפתחויות הצפויות אשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים. ככל שנדרש, מבוצעים ניתוחי רגישות של האומדנים החשבונאיים הקריטיים, על מנת לאמוד את ההשפעה האפשרית של השינויים בהנחות העבודה על התוצאות הכספיות של החברה.

בועדת הביקורת של הדירקטוריון וכן בישיבת הדירקטוריון, סוקרים חשבת החברה והחשבונאי הראשי בפני הדירקטורים של החברה את ההנחות שעליהן מבוססים האומדנים הקריטיים, מפרטים את הנימוקים שהובאו בחשבון בעת ההחלטה על אותן הנחות וכן מציגים את השפעתם הכמותית על התוצאות הכספיות של החברה.

בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 לדצמבר 2017 מובאים בפירוט עיקרי המדיניות החשבונאית אותה יישמה החברה.

בקורות ונהלים

אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (Sox Act 404)

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על חברות כרטיסי אשראי את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה- Sox Act. בסעיפים אלו נקבעו על ידי ה- SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר בקשר עם הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

בין היתר, הוראות המפקח קובעות כי תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה- SEC שפורסמו מכוחם. וכן כי בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה- COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

החברה מיישמת את ההוראה על פי הנחיות המפקח על הבנקים בהתאם לאמור לעיל.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הראשון המסתיים ביום 31 במרס 2018, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, רון פאינרו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

8 במאי 2018

רון פאינרו
מנהל כללי

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, טובי פישביין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

8 במאי 2018

טובי פישביין

מנהל כספים ראשי, חשבונאי ראשי

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לאומי קארד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לאומי קארד בע"מ וחברות בנות שלה, הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לביאור 7 ז' (2) בדוחות הכספיים בקשר לבקשה לאישור תביעות ייצוגיות שהוגשו כנגד החברה. החברה אינה יכולה להעריך מה תהיינה השלכות של בקשות אלו, אם בכלל, על החברה, על מצבה הכספי ועל תוצאות פעולותיה ואם תהיינה מהותיות.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

8 במאי 2018

**תמצית דוחות כספיים
ביניים מאוחדים
ליום 31 במרס 2018
(בלתי מבוקרים)**

לאומי קארד

תוכן עניינים

45	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
46	תמצית מאזן מאוחד
47	תמצית דוח על השינויים בהון
48	תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים
50	ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית
53	ביאור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ
53	ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי
54	ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי
66	ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
67	ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים
70	ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
78	ביאור 8 - מגזרי פעילות
81	ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
84	ביאור 10 – אירועים נוספים במהלך תקופת הדוח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)	ביאור	
987	234	246	3	הכנסות
225	51	68		מעסקאות בכרטיסי אשראי
5	3	**		הכנסות ריבית, נטו
1,217	288	314		הכנסות אחרות
				סך כל ההכנסות
71	17	27	ב'4	הוצאות
592	145	132		בגין הפסדי אשראי
172	47	40		תפעול*
67	17	15		מכירה ושיווק*
118	28	30		הנהלה וכלליות*
1,020	254	244		תשלומים לבנקים
197	34	70		סך כל ההוצאות
61	10	19		רווח לפני מיסים
136	24	51		הפרשה למיסים על הרווח
				רווח לאחר מיסים
7	1	1		חלק החברה ברווחים לאחר
143	25	52		השפעת המס של חברות כלולות
				רווח נקי
				רווח למניה רגילה (בש"ח):
0.57	*** 0.10	0.21		רווח בסיסי ומדולל:
				רווח נקי
				ממוצע משוקלל של מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה (באלפים)
250,000	*** 250,000	250,000		

* מזה: בגין שכר ונלוות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018, 31 במרס 2017 ושנת 2017 בסך 70 מיליוני ש"ח, 91 מיליוני ש"ח ו-334 מיליוני ש"ח, בהתאמה. הוצאות השכר ברבעון הראשון לשנת 2017 ובשנת 2017 כוללות השפעה חד פעמית מהותית בסך 26 ו-63 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

** סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
*** הוצג מחדש.

טובי פישביין
מנהל כספים ראשי
חשבונאי ראשי

רון פאינרו
מנכ"ל

ירון בלור
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 8 במאי 2018

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד
סכומים מדווחים (מיליוני ש"ח)

2017 בדצמבר 31 (מבוקר)	2017 במרס 31 (בלתי מבוקר)	2018 במרס 31 (בלתי מבוקר)	ביאור	
				נכסים
141	156	161		מזומנים ופיקדונות בבנקים
13,845	13,136	14,046	א', 4ב'	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(124)	(100)	(139)	ב'	הפרשה להפסדי אשראי
13,721	13,036	13,907		חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
6	3	7		השקעות בחברות כלולות
172	177	175		ציוד
87	97	98		נכסים אחרים
14,127	13,469	14,348		סך כל הנכסים
				התחייבויות
4,747	4,180	5,011		אשראי מתאגידים בנקאיים
7,265	7,341	7,200	5	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
227	178	247		התחייבויות אחרות
12,239	11,699	12,458		סך כל ההתחייבויות
			7	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
1,888	1,770	1,890	6	הון
14,127	13,469	14,348		סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים (מיליוני ש"ח)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
1,888	1,474	33	355	26	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018
(50)	(50)	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
52	52	-	-	-	דיבידנד (בלתי מבוקר)
1,890	1,476	33	355	26	רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר) יתרה ליום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעלי שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
1,795	1,381	33	355	26	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017
(50)	(50)	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
25	25	-	-	-	דיבידנד (בלתי מבוקר)
1,770	1,356	33	355	26	רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר) יתרה ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	קרן הון מפעולות עם בעל שליטה	פרמיה על מניות	הון המניות הנפרע	
1,795	1,381	33	355	26	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(50)	(50)	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
143	143	-	-	-	דיבידנד
1,888	1,474	33	355	26	רווח נקי בשנת החשבון יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים (מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
143	25	52
(7)	(1)	(1)
73	18	17
71	17	27
(12)	(5)	(5)
30	(4)	(8)
11	3	(1)
** 6	** 1	-
(452)	(452)	(143)
2	(13)	(6)
305	381	(65)
39	20	25
** 209	** (10)	(108)

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה

התאמות:

חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים של
חברות כלולות

פחת על ציוד

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מיסים נדחים, נטו

פיצויי פרישה - גידול בעודף

העתודה על היעודה

התאמות בגין הפרשי שער על יתרות

מזומנים ושווי מזומנים

דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה

שינויים בנכסים שוטפים:

ירידה (עליה) בחייבים אחרים בגין פעילות

בכרטיסי אשראי, נטו

אחר

שינויים בהתחייבויות שוטפות:

עליה (ירידה) בזכאים בגין פעילות

בכרטיסי אשראי, נטו

אחר

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

** הוצג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים (מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
** (75)	** (27)	(29)
** 70	** 23	24
** (1,116)	** (378)	(71)
(71)	(16)	(16)
** (1,192)	** (398)	(92)
** 1,040	** 473	264
(50)	(50)	(50)
** 990	** 423	214
7	15	14
70	70	66
(11)	(3)	1
66	82	81
226	53	70
20	4	5
6	1	-
83	17	20
12	-	2
*	5	4

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
 הפקדת פקדונות בבנקים
 משיכת פקדונות מבנקים
 מתן אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
 רכישת ציוד

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון
 אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
 דיבידנד ששולם לבעלי מניות

מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה
השפעת תנועות בשער חליפין על יתרות
מזומנים ושווי מזומנים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף
התקופה
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו:
 ריבית שהתקבלה
 ריבית ששולמה
 דיבידנדים שהתקבלו
 מיסים על הכנסה ששולמו
 מיסים על הכנסה שהתקבלו

נספח - פעולות השקעה ומימון שלא
במזומן בתקופת הדוח
 רכישת ציוד באשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
 ** הוצג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. כללי

לאומי קארד בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה פרטית בשליטה של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "לאומי") באמצעות לאומי אחזקות פיננסיות בע"מ. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרס 2018 כוללת את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה בישיבה שהתקיימה ביום 8 במאי 2018.

ב. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.
2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, כרוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות.

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן יישום החל מיום 1 בינואר 2018.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה: זיהוי החוזה עם הלקוח, זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה, קביעת מחיר העסקה, הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות, הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע.

בהתאם להוראות התקן, הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. כמו כן, התקן (אשר משולב בחלקו עם הוראות תת נושא 20-610 בקודיפיקציה) כולל הוראות בדבר רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת נושא 310 בקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2018 בדרך של מכאן ואילך. ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב, בין היתר, בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהונו);
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר חלו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

ההוראות החדשות יושמו מיום 1 בינואר 2018. ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. מתכונת הדיווח בדבר דוח על תזרימי מזומנים, לרבות מספרי השוואה, הותאמה למתכונת הדיווח הנדרשת.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות.

היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו, בין היתר, קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

1. CECL (הפרשות להפסדי אשראי צפויים)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנוני המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיור), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

החברה בוחנת את השפעת יישום התקן על דוחותיה הכספיים.

2. חכירות

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-02. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית, בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה. וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים.

התקן ייושם מיום 1 בינואר 2020 ואילך. החברה בוחנת את השפעת יישום התקן על דוחותיה הכספיים.

ביאור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ

להלן שיעורי השינוי, שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארה"ב:

שער החליפין של האירו % השינוי	שער החליפין של הדולר של ארה"ב % השינוי	מדד המחירים לצרכן - מדד בגין % השינוי	
4.2	1.4	(0.1)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018
(4.0)	(5.5)	0.1	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017
2.7	(9.8)	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

ביאור 3 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

(מיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
698	169	168
20	4	7
718	173	175
(312)	(75)	(78)
406	98	97
358	84	93
135	34	34
88	18	22
581	136	149
987	234	246

הכנסות מבתי עסק:

עמלות בתי עסק

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות מבתי עסק - ברוטו

בניכוי עמלות למנפיקים אחרים

סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו

הכנסות ממחזיקי כרטיסי

אשראי:

עמלות מנפיק

עמלות שירות

עמלות מעסקאות בחו"ל

סך כל ההכנסות בגין מחזיקי

כרטיסי אשראי

סך כל ההכנסות מעסקאות

בכרטיסי אשראי

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2017 (מבוקר) מיליוני ש"ח	31 במרס 2017 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	31 במרס 2018 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	31 במרס 2018 שיעור ריבית ממוצעת שנתית (באחוזים) לעסקאות בחודש אחרון (בלתי מבוקר)	31 במרס 2018 שיעור ריבית ממוצעת שנתית (באחוזים) ליתרה ביום (בלתי מבוקר)	
					סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים:
7,628	6,787	7,519			אנשים פרטיים: (1)
2,159	2,011	2,033			מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
5,469	4,776	5,486	8.6	6.7	מזה: אשראי (2)(3)
305	339	535			מסחרי:
192	250	378			מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
113	89	157	5.6	5.2	מזה: אשראי (2)(4)
7,933	7,126	8,054			סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים
					סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים:
5,630	5,636	5,849			חייבים בגין כרטיסי אשראי חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי
234	330	70			הכנסות לקבל אחרים
33	27	36			
15	17	37			
13,845	13,136	14,046			סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

- (1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור - "דוח הדירקטוריון וההנהלה" בעמוד 5-621 בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".
- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית, כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.
- אשראי - עם חיוב ריבית, כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
- (3) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,557 מיליוני ש"ח. (31 בדצמבר 2017 - 1,679 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2017 - 1,644 מיליוני ש"ח).
- (4) מזה בתי עסק בסך 147 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 107 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2017 - 75 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 - הפרשה להפסדי אשראי - מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים כרטיסי אשראי
			סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי		
140	1	1	3	85	50	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017
27	*	2	*	22	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(17)	-	(1)	*	(12)	(4)	מחיקות חשבונאיות, נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
4	-	*	*	3	1	ליום 31 במרס 2018 (4) מזה: (4) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(13)	-	(1)	*	(9)	(3)	בגין פיקדונות בבנקים
154	1	2	3	98	50	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים
15	*	-	*	-	15	
*	*	-	-	-	-	
*	*	-	-	-	-	

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בנקים למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 - הפרשה להפסדי אשראי – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי
		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי			
106	1	*	3	61	41	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2016	
17	*	1	*	10	6	הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית	
(12)	-	(1)	*	(8)	(3)	בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
4	-	1	*	2	1	ליום 31 במרס 2017 (4)	
(8)	-	-	*	(6)	(2)	(4) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	
115	1	1	3	65	45	בגין פקדונות בבנקים	
15	*	-	*	-	15	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים	
*	*	-	-	-	-		
1	1	-	-	-	-		

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בנקים למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (1)

31 במרס 2018 - הפרשה להפסדי אשראי – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)
			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי	
480	161	49	244	4	22
13,727	5,992	108	134	5,482	2,011
14,207	6,153	157	378	5,486	2,033
3	*	*	1	*	2
136	1	2	2	98	33
139	1	2	3	98	35

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין

חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי

אשראי

31 במרס 2017 - הפרשה להפסדי אשראי – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים(3)	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי(2)	סיכון אשראי		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי(2)
			סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים אשראי	
328	156	43	111	3	15
12,964	6,010	46	139	4,773	1,996
13,292	6,166	89	250	4,776	2,011
2	*	*	1	*	1
98	1	1	2	65	29
100	1	1	3	65	30

יתרת חוב רשומה של

חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין

חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי

אשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים למעט אג"ח.

(2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.

(3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)
 2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (1) (המשך)

31 בדצמבר 2017 - הפרשה להפסדי אשראי - מיליוני ש"ח (מבוקר)

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים (3) ואחרים	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי (2) ואחרים	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים		סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי
			סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי בערבות בנקים אנשים פרטיים	
311	141	42	107	2	19
13,675	5,912	71	85	5,467	2,140
13,986	6,053	113	192	5,469	2,159
2	*	*	1	*	1
122	1	1	2	85	33
124	1	1	3	85	34

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין

חובות:

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי

אשראי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים למעט אג"ח.
 (2) אשראי נושא ריבית. אשראי זה כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי למחזיקי כרטיס, אשראי שאינו למחזיקי כרטיס ועסקאות אחרות.
 (3) חייבים ואשראי בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2018 – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
5	-	2,033	37	19	1,977	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
-	-	5,486	-	310	5,176	חייבים בגין כרטיסי אשראי (6) <u>מסחרי</u>
1	-	378	1	1	376	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	157	-	*	157	אשראי
-	-	6,153	-	-	6,153	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
6	-	14,207	38	330	13,839**	סך הכל חובות

31 במרס 2017 – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
3	-	2,011	20	16	1,975	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
-	-	4,776	-	227	4,549	חייבים בגין כרטיסי אשראי (6) <u>מסחרי</u>
*	-	250	1	1	248	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	89	-	*	89	אשראי
-	-	6,166	-	-	6,166	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
3	-	13,292	21	244	13,027**	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 13,839 מיליוני ש"ח (31 במרס 2017 - 13,027 מיליוני ש"ח).

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים למעט אג"ח.
- (2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה סעיף ג'2(ג) להלן.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (5) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.
- (6) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,557 מיליוני ש"ח (31 במרס 2017 - 1,644 מיליוני ש"ח).

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017 -- מיליוני ש"ח (מבוקר)

חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	לא פגומים (2) בעייתיים	לא בעייתיים	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
4	-	2,159	28	19	2,112	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	5,469	-	280	5,189	אשראי (6)
*	-	192	1	1	190	מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	113	-	*	113	אשראי
-	-	6,053	-	-	6,053	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
4	-	13,986	29	300	13,657**	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

** מזה: חובות אשר דירוג האשראי שלהם במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה בסך 13,657 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים למעט אג"ח.
- (2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה סעיף ג'2 (ג') להלן.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.
- (5) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.
- (6) כולל אשראי בביטחון רכב בסך 1,679 מיליוני ש"ח.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 במרס 2018 – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)(2)
37	37	28	1	9
-	-	-	-	-
1	1	*	1	1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
38	38	28	2	10

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

31 במרס 2017 – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)(2)
20	20	16	1	4
-	-	-	-	-
1	1	*	1	1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
21	21	16	2	5

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבלת חייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 (א) חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2017 -- מיליוני ש"ח (מבוקר)

ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים (2)	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)(3)
28	28	21	1	7
-	-	-	-	-
1	1	1	*	*
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
29	29	22	1	7
7	7	-	1	7
7	7	-	1	7

חובות שאינם בערבות בנקים

אנשים פרטיים

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

מסחרי

חייבים בגין כרטיסי אשראי

אשראי

חובות בערבות בנקים ואחרים

(4)

סך הכל חובות (5)

(5) מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי

מזומנים

חובות בארגון מחדש של חובות

בעייתיים

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

מזה: נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו(3)	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2)	
			חובות שאינם בערבות בנקים
			<u>אנשים פרטיים</u>
*	*	33	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
			<u>מסחרי</u>
-	-	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
*	*	34	סך הכל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 – מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

מזה: נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו(3)	יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2)	
			חובות שאינם בערבות בנקים
			<u>אנשים פרטיים</u>
*	*	18	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
			<u>מסחרי</u>
*	*	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
*	*	19	סך הכל

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ומזומנים ופיקדונות בבנקים למעט אג"ח.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 (ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרס 2018 – יתרת חוב רשומה - מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים
9	*	9	<u>אנשים פרטיים</u>
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
*	-	*	<u>מסחרי</u>
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
9	*	9	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
			סך הכל חובות

31 במרס 2017 – יתרת חוב רשומה - מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים
4	*	4	<u>אנשים פרטיים</u>
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
*	-	*	<u>מסחרי</u>
-	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
4	*	4	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
			סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.
 (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 4 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ג. חובות (1) (המשך)
 2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 (ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2017 – יתרת חוב רשומה - מיליוני ש"ח (מבוקר)

סך הכל (3)	צובר, לא בפיגור (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים
7	*	4	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
			<u>מסחרי</u>
*	-	*	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחרים (4)
<u>7</u>	<u>*</u>	<u>7</u>	סך הכל חובות

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.
 (4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגונים בינלאומיים לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 5 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2017	31 במרס 2017	31 במרס 2018
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)
6,581	6,659	6,457
65	93	89
515	472	543
10	14	14
* 45	* 60	46
* 49	* 43	51
7,265	7,341	7,200

בתי עסק (1)(2)
 התחייבויות בגין פיקדונות (4)
 חברות כרטיסי אשראי
 הכנסות מראש
 תוכניות הטבות למחזיקי כרטיס (3)
 אחרים

סך הכל זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

* הוצג מחדש.

- (1) בניכוי ניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק בסך 1,340 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 1,274 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2017 - 1,236 מיליוני ש"ח) ובגין יתרות בגין הקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 347 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2017 - 347 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2017 - 448 מיליוני ש"ח).
- (2) כולל המחאת זכויות על דרך המכר בסך של 967 מיליוני ש"ח מצד ג' לחברת האם (31 בדצמבר 2017 - 1,020 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2017 - 1,091 מיליוני ש"ח).
- (3) במסגרת הפעלת תוכניות נאמנות ללקוחות החברה, קיימת התחייבות כלפי מחזיקי הכרטיס בגין זכאותם להטבות בהתאם לתנאי התוכנית. בגין מחזיקי כרטיס שהצטרפו למסלול תעופה כלולה הפרשה בגין נקודות שנצברו על ידם ועדיין לא נוצלו בהתאם לתחשיב, בהסתמך על נתוני העבר, המתבסס על שיעור הניצול של הנקודות שנצברו על ידי מחזיקי הכרטיס ועלותן.
- (4) כלל פיקדונות החברה גויסו בישראל ואינם נושאים ריבית. כמו כן, כלל הפיקדונות מוחזקים עבור אנשים פרטיים ואינם עולים על סכום של 1 מיליוני ש"ח.

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הרכב הון המניות בערכים נומינליים (מיליוני ש"ח)

31 במרס 2017 מונפק ונפרע	31 במרס 2017 רשום	31 במרס 2018 מונפק ונפרע	31 במרס 2018 רשום	
25	50	25	100	מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח. ע.ג.

ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (*) (מיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)	
1,888	1,770	1,890	1. הון לצורך חישוב יחס ההון: הון עצמי רובד 1
126	113	128	הון רובד 2 סך הכל הון כולל
2,014	1,883	2,018	2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון: סיכון אשראי - גישה סטנדרטית סיכונים שוק - גישה סטנדרטית סיכון תפעולי - גישה סטנדרטית סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
10,111	9,454	10,226	3. יחס ההון לרכיבי סיכון (באחוזים): יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
27	20	16	
1,840	1,759	1,871	
11,978	11,233	12,113	
15.8	15.8	15.6	
16.8	16.8	16.7	
8.0	8.0	8.0	
11.5	11.5	11.5	

* מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא "מדידה והלימות ההון" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" אשר נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016

ג. יעד הלימות ההון

הנחיות בנק ישראל לאימוץ הוראות באזל III דורשות מהתאגידים הבנקאיים בישראל לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 12.5%, ויחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9% וזאת החל מיום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי גדול (כגון: בנק לאומי), שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%, ויחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 1 במאי 2016 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". ההוראה מגדירה הקלות ביחס לדרישות ההון על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. על אף האמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ- 8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ- 11.5%. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

על פי הנחיית המפקח על הבנקים, במכתבו לבנק לאומי מחודש פברואר 2011, חברות הבנות של בנק לאומי, לרבות החברה, נדרשות לאמץ בשלב זה, יעדי הלימות הון שיהיו לכל הפחות בגובה יעדיה של החברה האם. החברה עומדת בהנחיה זו.

על פי החלטת הדירקטוריון מחודש פברואר 2016, נקבע כי יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לא יפחת משיעור של 10.5%, הגבוה מהדרישה הרגולטורית.

ד. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. סך מדידת החשיפה של החברה היא סכום החשיפות המאזניות ופריטים חוץ מאזניים. ככלל המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, החברה לא מורשת להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה החברה מחשבת את החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של סכום הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד ותאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהחברה הוא 5%. הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי הינה החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי כאמור, נדרש להגדיל את היחס בשיעורים רבועניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 6 - הלימות הון ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ד. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

להלן יחס המינוף מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 (מיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)	
1,888	1,770	1,890	בנתוני המאוחד
16,966	16,171	17,098	הון רובד 1
11.1	10.9	11.1	סך החשיפות
5.0	5.0	5.0	יחס המינוף (באחוזים)
			יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים (באחוזים)

ה. חלוקת דיבידנד

חלוקת הדיבידנד בחברה כפופה להוראות המפקח על הבנקים, לרבות עמידה במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל. חלוקת דיבידנד מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד פירעון.

ביום 1 במרס 2018 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). בחודש מרס 2017 שולם דיבידנד בסך 50 מיליון ש"ח (כ- 0.2 ש"ח למניה). אין בהצהרה על חלוקת הדיבידנד הנ"ל משום יצירת התחייבות עתידית לחלוקות דיבידנד נוספות.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (מיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
12,258	11,466	11,404
14,317	14,025	14,134
1	1	1
26,576	25,492	25,539
(16)	(15)	(15)
26,560	25,477	25,524
-	-	15

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:
 סיכון האשראי על החברה
 סיכון האשראי על הבנקים
 סיכון האשראי על אחרים
 סך כל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
 הפרשה להפסדי אשראי
 סך כל מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו
ערבויות והתחייבויות אחרות:
 חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק

ב. התקשרויות מיוחדות

חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של מבנים, הסכמים תפעוליים בגין כלי רכב, הסכמי תחזוקה והסכמי שיווק עתידיים (מיליוני ש"ח).

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)	31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)
34	25	26
27	29	26
13	22	16
16	16	16
16	16	16
355	360	351
27	24	33

בשנה ראשונה
 בשנה שניה
 בשנה שלישית
 בשנה רביעית
 בשנה חמישית
 מעל חמש שנים
 התחייבויות להשקעה בצידוד

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד מנפיקה במשותף כרטיסי אשראי עם בנק לאומי ועם בנק מזרחי טפחות ללקוחות בנקים אלו. בין החברות ישנם הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

בין החברה לבין בנק לאומי מתנהל משא ומתן להסכם לפיו ינפיקו הצדדים במשותף כרטיסי חיוב והחברה תעניק לבנק שירותי תפעול הנפקה של כרטיסים אלה. הסכם זה יחליף את הסכם ההנפקה המשותפת בין הצדדים מיום 22 במאי 2008 וכל התוספות והמסמכים הנלווים לו. ההסכם מתייחס לכלל כרטיסי בנק לאומי ובין היתר, להנפקת כרטיסים חדשים וכן לכרטיסים קיימים שיחודשו החל מינואר 2019. במסגרת ההסכם המתגבש, מסתמן כי חלקה של החברה בהכנסות מהכרטיסים הנ"ל צפוי לקטון ולכן, לאור המשקל המשמעותי של הכנסות החברה בגין כרטיסי בנק לאומי כיום, האמור צפוי להשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של החברה. בנוסף, הגיעו הצדדים ביום 26 במרס 2018 להבנות לפיהן ישונה הסכם ההנפקה המשותפת, כך שכל צד רשאי לבטל את ההסכם ובלבד שייתן על כך הודעה 6 חודשים מראש ובכתב לפני מועד הביטול המבוקש. כמו כן, הוסכם שבכל מקרה מועד הביטול המבוקש לא יקדם ליום 31 בדצמבר 2018. בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019. ההסכם מסדיר בין היתר, את השירותים שיוענקו על ידי החברה לבנק, את חלוקת האחריות ואופן ההתחשבות בין הצדדים. בנוסף, במהלך התקופה הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים.

ד. התקשרות עם מימון ישיר בע"מ

ביום 27 בפברואר 2018 נחתמה בין לאומי קארד לבין מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ (להלן - "מימון ישיר") תוספת להסכם שנחתם בשנת 2013 לעניין רכישת חלק מהסיכון בתיק על ידי לאומי קארד ולשינוי חלק מתנאי ההסכם. במסגרת התוספת האחרונה להסכם מימון ישיר, הומחו על דרך המכר באופן בלתי חוזר ללאומי קארד כלל זכויותיה של מימון ישיר בחלק מההלוואות, ומימון ישיר אינה נושאת עוד באחריות בגין נזקי האשראי בהלוואות אלו.

ה. התקשרויות עם ארגונים בינלאומיים

החברה הינה "חברה" (במעמד Associate Member) בארגון ויזה. החברה הינה "חברה ראשית" (Principal Member) בארגון מסטרקארד. לקראת היפרדותה הצפויה של החברה מבנק לאומי, כנדרש מחוק שטרומ, הגישה החברה בקשה לשינוי מעמדה בארגון ויזה ל- Principal Member. החברה הינה "חברה" (במעמד Acquiring Member) בארגון UnionPay International Co. Ltd (להלן - "UnionPay"). החברות בארגון מאפשרות ללאומי קארד לסלוק את מותג UnionPay בישראל וכן באתרי e-commerce (מסחר אלקטרוני) באירופה ובארצות הברית. החברה החלה לסלוק מותג זה בישראל בשנת 2015.

ביום 2 באוגוסט 2017 התקבלה בחברה פניה מאת ארגון מסטרקארד ובה התייחסות לנושאים שונים בהם השוק הישראלי והחברה אינם עומדים בכללי הרגולציה של מסטרקארד. עיקרי הנושאים שצוינו הינם חוצי שוק ואינם תלויים בחברה בלבד ודורשים התארגנות של שחקנים נוספים בענף. החברה עובדת על פי תכנית עבודה (המתואמת עם מסטרקארד) על מנת לעמוד בכללי הרגולציה של מסטרקארד.

ו. שיפוי לדירקטורים ונושאי משרה

החברה התחייבה לשפות דירקטורים ונושאי משרה בחברה ובחברות הבת, בשל חבות כספית אפשרית שתוטל עליהם, ובגין הוצאות התדיינות סבירות שהוצאו על ידם או חויבו בהן בידי בית משפט, בקשר לאירועי שיפוי שונים. הסכום המרבי של השיפויים אשר ניתנו או יינתנו במצטבר לא יעלה על 10% מההון העצמי של החברה, כפי שמשתקף בדוחותיה הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד השיפוי בפועל.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ז. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת החברה המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

1. להלן פירוט של בקשות מהותיות לאישור תובענות ייצוגיות ותלויות שהסכום הנטען בהן מהותי:

לדעת הנהלת החברה לא קיימת חשיפה נוספת בשל תביעות משפטיות שהוגשו נגד החברה בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 1 מיליון ש"ח כאשר אפשרות התממשותן אינה קלושה.

א. ביום 8 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד החברה וכנגד ישראל כרטיס ופועלים אקספרס.

לטענת המבקשים, חברות האשראי מפירות הוראות שונות בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) מאחר וברכישת מוצרים או שירותים בחו"ל מחזיקי הכרטיס מחויבים, מלבד לעמלת ההמרה, בעמלת הפרשי שער "סמויה" שלא ניתן לה גילוי כנדרש. המבקשים טוענים עוד כי חברות האשראי תיאמו את התנהלותן בנושא זה באופן המהווה הפרה של חוק ההגבלים העסקיים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים ב- 200 מיליון ש"ח. ביום 1 במרס 2018 ניתן פסק דין ובו נדחתה בקשת האישור תוך חיוב המבקש בתשלום הוצאות משפט לחברה. ביום 18 במרס 2018 הוגש על ידי המבקשים ערעור לבית המשפט העליון וכן ניתן לבקשת המבקשים צו ארעי זמני המעכב את תשלום ההוצאות. על חברות האשראי להגיש בקשה לסעד זמני בערעור עד ליום 6 במאי 2018.

ב. ביום 6 באוקטובר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה מתוקנת לאישור תובענה ייצוגית כנגד החברה וחברת הבת לאומי קארד אשראים בע"מ. הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת, שהוגשה ביום 17 בנובמבר 2014.

הבקשה הוגשה בשמן של שתי קבוצות נפגעים, שהוגדרו כלקוחות שהונפק להם כרטיס אשראי בנקאי או חוץ בנקאי של החברה בין השנים 2013-2014 ואשר פרטיהם האישיים נחשפו, לכאורה, ללא אישורם ובניגוד לחוק בעת הליך הזדהות הלקוחות במענה הקולי הממוחשב (IVR). סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 267 מיליון ש"ח. ביום 21 במאי 2017 הגישה לאומי קארד תגובה לבקשת תיקון נוספת של הבקשה לאישור וביום 1 ביוני 2017 הגיש המבקש את תשובתו. ביום 22 באוקטובר 2017 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לתיקון בקשת האישור. נקבע דיון הוכחות נוסף ליום 18 באוקטובר 2018.

ג. ביום 20 במרס 2018 ניתנה החלטה במסגרתה קיבל בית המשפט את בקשת האישור בתובענה ייצוגית שהוגשה נגד החברה ביום 25 בפברואר 2016, במסגרתה נטען כי החברה פעלה באופן פסול תוך שהחליטה חד צדדית וללא קבלת הסכמתם של לקוחותיה, להעלות את עמלת הסליקה בשיעור של 58%, זאת מבלי להודיע ללקוחותיה על השינוי באופן ברור ובנפרד מיתר ההודעות. את הנזק הממוני לכלל חברי הקבוצה בגין פערי עמלת הסליקה, העריך המבקש בסך של כ-5.5 מיליון ש"ח. במסגרת ההחלטה בית המשפט הביע את עמדתו כי יידוע הלקוחות על העלאת עמלת הסליקה בשיעור של 58% במסגרת הודעה בדפי הפירוט בלבד, אינה עולה בקנה אחד עם חובת תום הלב של החברה. מאחר ובקשת האישור אושרה קבע בית המשפט כי על החברה להגיש כתב הגנה בתוך 45 יום ובמסגרת הדיון בתביעה הייצוגית עצמה תידונה המשמעויות הכספיות של הדברים.

ד. ביום 8 ביוני 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בלוד בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית, כנגד שלוש חברות כרטיסי האשראי בישראל, לרבות החברה. הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת, שהוגשה ביום 28 באפריל 2014.

לטענת המבקש, שלוש חברות כרטיסי האשראי הינן צד להסדר כובל לא חוקי, בקשר עם כרטיסי Debit וכרטיסי PrePaid (כרטיסים נטענים מראש), לפיו הן גובות עמלה צולבת בשיעור העולה על העלויות הכרוכות בעסקאות המבוצעות בכרטיסים אלו, וכן, למרות שהחוב של הלקוח, בכרטיסים מהסוג הנ"ל, הינו מיידית או סמוך למועד העסקה, זיכוי המנפיק את הסולק בגינה הינו מאוחר יותר.

המבקש העריך, כמפורט בחוות דעת מומחה שצורפה לבקשה, את סכום התביעה הייצוגית בכ- 7.1 מיליארד ש"ח, סכום הנגזר מנזקים שונים. בית המשפט קבע כי כל טענה שיש למבקש בתובענה נגד שיעורה של העמלה הצולבת בעסקאות המבוצעות בכרטיסי החיוב המיידית (Debit) והכרטיסים הנטענים (Prepaid), מחייבת קבלת הבהרה, שינוי או ביטול חלקי של פסק הדין של בית הדין להגבלים עסקיים.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ז. תביעות משפטיות (המשך)

ביום 24 באוקטובר 2017 הומצאו למשרדי היועץ המשפטי של החברה מסמכי תובענה שהוגשה בבית הדין להגבלים עסקיים בירושלים על ידי המבקש.

התובענה עוסקת בעילה אחת מבין שתי העילות המרכזיות העומדות בבסיס התובענה הייצוגית – הסדר כובל אסור שנכרת, לפי הנתען, בין חברות כרטיסי האשראי בישראל בדבר שיעור העמלה הצולבת הנגבית בעסקאות המתבצעות בכרטיסי החיוב המיידי. לתוצאות תביעה זו שמורה חשיבות מכרעת לתוצאה בתביעה הייצוגית שאוזכרה לעיל, בהקשר העניין המרכזי הנתען בה – אי הלגיטימיות, כביכול, של הסדר העמלה הצולבת בעניין כרטיסי החיוב המיידי. הן חברות כרטיסי האשראי (לרבות החברה) והן הבנקים הנתבעים בתביעה, הגישו ביום 31 בדצמבר 2017 בקשה לסילוקה על הסף של התביעה. ביום 31 בינואר 2018 הגיש המבקש הודעת עדכון מטעמו, במסגרתה ציין בפני בית המשפט כי חברות האשראי והבנקים הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה שהוגשה לבית הדין להגבלים עסקיים מטעמו של המבקש. בית המשפט הורה על הגשתה של הודעה נוספת עד ליום 3 ביוני 2018 וקבע את התיק לתזכורת פנימית ליום 4 ביוני 2018. ביום 23 באפריל 2018 התקבלה עמדת הממונה על ההגבלים העסקיים, לפיה יש להיעתר לבקשת חברות כרטיסי האשראי והבנקים לסילוק על הסף של התובענה.

ה. ביום 19 בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית כנגד החברה. לטענת התובע, בהלוואה אותה קיבל לשם מימון רכישת רכב נפלו פגמים מהותיים: הנפקת כרטיס אשראי של לאומי קארד בעת מתן ההלוואה מהווה התניית שירות בשירות, הצגת עלות אפקטיבית שגויה של ההלוואה משום שאינה כוללת עמלות שונות בהן מחויב הלקוח וכן העמסת עלויות ללא סיבה ראויה באמצעות חיוב באגרת רשם המשכונות למשך 5 שנים ומעלה, כאשר סילוק ההלוואה יתבצע בתוך 3 שנים. סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי התובעים בכ- 28 מיליון ש"ח.

ביום 7 ביוני 2017 הוגש לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית. בקשת האישור דומה בעיקרה לבקשה שהוגשה בחודש ינואר 2017. סכום התביעה האישית הוערך בסכום של 764 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית הוערך בכמה עשרות מיליוני שקלים (מבלי לאמוד סכום מדויק). ביום 16 ביולי 2017 התקיים דיון קדם משפט ובו הורה בית המשפט למבקשים על הגשת בקשת אישור מאוחדת שתבוא במקום שתי הבקשות הנפרדות ושהטענות בה לא יחרגו מהטענות שהועלו בשתי בקשות האישור, בקשת האישור המאוחדת הוגשה ביום 31 באוגוסט 2017. דיון קדם משפט בתיק התקיים ביום 17 בינואר 2018 ובמסגרתו בית המשפט המליץ לצדדים לפנות להליך גישור ובהתאם לכך, החלו הצדדים בהליך גישור.

ו. ביום 7 בספטמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה. לטענת המבקש, הונפק לו כרטיס אשראי "חדש" על אף שלא ביקש זאת, וכי החברה החלה לגבות ממנו דמי כרטיס עוד לפני שהכרטיס הגיע לידי ועוד לפני שהפעיל אותו או ביצע עסקה כלשהי. המבקש מעמיד את תביעתו האישית על סך של 41.70 ש"ח. את הנזק לקבוצה בגין גביית עמלות מעמיד התובע על סך של 100 מיליון ש"ח. ביום 1 באוקטובר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי תביעה בבקשה לאשרה כייצוגית העוסקת באותה סוגיה. ביום 31 באוקטובר 2017 הגישה החברה בקשה למחוק את אחת מהתביעות הייצוגיות (או את החלק החופף בהן). ביום 20 בפברואר 2018 נקבע על ידי בית המשפט כי התביעה המתוארת מיום 1 באוקטובר 2017 תמחק ובגין התביעה הייצוגית שנותרה נקבעה ישיבת קדם משפט ליום 19 ביולי 2018.

ז. ביום 13 בספטמבר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי בעקבות האירוע שבו גנב עובד החברה פרטי לקוחות נגרם לכל חבר בקבוצה נזק ממוני (בהתייחס לעסקאות שבוצעו בכרטיס בלא ידיעתו של כל חבר בקבוצה לאחריו שפרטיו דלפו) ולא ממוני (ביחס לטענה לפיה לאחר גניבת פרטי הכרטיס העמידה לאומי קארד את המבקש ואת יתר חברי הקבוצה בסיכון כלכלי של ממש, באופן שגרם לכל חבר בקבוצה עוגמת נפש ו"פגיעה ליבתית באוטונומיה"). סכום התביעה הייצוגית מוערך על ידי המבקש ב- 50 מיליון ש"ח. ככלל, מבוססת בקשת האישור על קביעת רמו"ט כי לאומי קארד הפרה את חוק הגנת הפרטיות, וכן נטען כי לאומי קארד התרשלה והפרה חובה חקוקה. החברה הגישה את תגובתה לבקשת האישור ביום 28 בינואר 2018. ישיבת קדם משפט בתיק התקיימה ביום 18 במרס 2018 בה בית המשפט המליץ למבקש להסתלק מבקשת האישור ועליו להודיע האם הוא מקבל את ההמלצה בתוך 30 יום. המבקש ביקש אורכה למתן תגובתו.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ז. תביעות משפטיות (המשך)

2. להלן פירוט של תובענות ובקשות מהותיות לאישור תובענות ייצוגיות, שלדעת הנהלת החברה, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי הליכים משפטיים אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן:

א. ביום 15 במרס 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית כנגד ישראלכרט מימון בע"מ, לאומי קארד אשראים בע"מ, חברת בנק הדואר וחברת דואר ישראל בע"מ. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי המשיבות חייבו לקוחות שביקשו לשלם תשלומים שונים בבנק הדואר באמצעות כרטיס אשראי לעשות זאת רק באמצעות תשלום בעסקת קרדיט בתשלומים, עליה גבו המשיבות ריבית בה התחלקו, לטענת המבקש, עם בנק הדואר. בהתאם, בית המשפט מתבקש לחייב את המשיבות להשיב לכל חברי הקבוצה את סכום הריבית ששולם להן בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק, וכן ליתן צו מניעה קבוע האוסר על המשיבות להמשיך ולגבות ריבית ממי שמעוניינים לשלם חשבונות בסניפי הדואר בתשלום אחד בכרטיס אשראי. המבקש טוען כי אינו יכול להעריך את סכום התביעה הייצוגית, אך הוא מעריך אותה בסכום הגבוה מ-2.5 מיליון ש"ח, באופן שמקנה סמכות לבית המשפט המחוזי לדון בבקשה. יש לציין כי המבקש פנה לבנק ישראל עובר להגשת בקשת האישור ועמדת בנק ישראל היתה כי לא נפל רבב בפעולותיה של לאומי קארד.

ב. ביום 3 במאי 2018 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. בתביעה ובבקשת האישור, נטען כי לאומי קארד מפרה את חובותיה לפי הוראות סעיף 10(א) לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בכך שאינה מפסיקה לחייב את לקוחותיה עבור עסקאות שביצעו, גם לאחר שהלקוח מודיע ללאומי קארד בכתב כי הנכס או השירות לא סופקו במועד, וכי העסקה בינו לבין הספק בוטלה. לטענת המבקש, לאומי קארד מטעה את לקוחותיה, בכך שהיא מציגה בפניהם, כביכול, מצג לפיו ביכולתה להפסיק לחייב בתשלום עבור העסקה רק עם קבלת הודעה בכתב מהספק על ביטול העסקה. סכום התביעה הוערך על ידי המבקש בסך של כ-66 מיליון ש"ח.

ג. ביום 6 במאי 2018 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, נגד לאומי קארד בע"מ ונגד בנק לאומי וחברת כ.א.ל. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי לאומי קארד אינה מציגה ללקוחותיה במסגרת דפי הפירוט את סכום הריבית אשר נגבה מהם עבור עסקאות קרדיט, אלא רק את אחוז הריבית ושיעור הריבית המתואמת, ואינה מספקת קבלה או אישור עבור סכומי הריבית ששולמו. בכך, המבקש טוען כי החברה מפרה חובות גילוי ונאמנות המוטלות עליה כלפי לקוחותיה. המבקש טוען בנוסף כי ביחס ללקוחות עסקיים, בכך שהחברה אינה מגלה את סכום הריבית, היא מונעת מלקוחות אלו, המשלמים חלק מהוצאות העסק שלהם בכרטיס האשראי, את האפשרות להזדכות בגין סכום הריבית כהוצאה מוכרת מול רשויות המס בישראל. יוער, כי בתביעה ובבקשת האישור נכלל גם בנק לאומי כנתבע, כאשר הטענה נגדו מבוססת על היותו בעל השליטה בחברה. לטענת המבקש, מאחר שבנק לאומי הוא בעל השליטה בחברה, ומאחר שהוא חב בחובות אמון מוגברות בתור תאגיד בנקאי, היה עליו להורות לחברה להעביר למבקש את פירוט הריבית אותה שילם עבור עסקאות קרדיט, או להעביר מידע זה לתובע בעצמו. המבקש מעריך את סכום התביעה הייצוגית (נגד כל הנתבעות) בסך של כ-181 מיליון ש"ח. סכום זה כולל בתוכו נזקים לא ממוניים עבור פגיעה בזכות הבחירה של חברי הקבוצה הנתבעת, בסכום של 50 ש"ח לכל לקוח; ונזקים ממוניים ללקוחות העסקיים בלבד, בסכום המוערך של אובדן האפשרות לנכות את סכומי הריבית כהוצאה.

ד. ביום 7 במאי 2018 הומצאה לחברה תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, שהוגשו לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. בתביעה ובבקשת האישור נטען כי לאומי קארד גובה דמי כרטיס בשיעורם המלא גם בחודשים בהם הלקוח מקבל את הכרטיס ומשפעלו במחצית החודש, וכי עליה לגבות דמי כרטיס בהתאם לשיעורם היחסי (החל מהמועד בחודש שהלקוח קיבל את הכרטיס ועד לסוף החודש), ולא עבור חודש מלא. המבקש מפנה במסגרת תביעתו לפנייה של חברת כ.א.ל לפיקוח על הבנקים, במסגרתה הובהר לה, לטענת התובע, כי עליה לגבות דמי כרטיס בהתאם לשיעור יחסי. במישור המשפטי מבסס המבקש את טענותיו על עוולת הפרת חובה חקוקה (כללי הבנקאות), עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הסכם (בכך שהגבייה מתבצעת, עפ"י הנתען, בניגוד לתעריפון) והפרת הוראות הפיקוח על הבנקים, ובפרט הוראה 1/08 שעניינה בחיוב יחסי של עמלות תקופתיות בסיום השירות. התובע העריך את תביעתו בסכום של 34,800,000 ש"ח וזאת בהתבסס על תחשיב שביצע.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ז. תביעות משפטיות (המשך)

3. ביום 26 בדצמבר 2016 נתקבלה בידי החברה שומת מע"מ לתקופות חיוב מחודש ינואר 2012 ועד חודש אוגוסט 2016 (להלן - "השומה"). השומה עוסקת בעיקרה בחיוב החברה במע"מ בשיעור מלא בגין עמלות שהתקבלו בידיה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה לבין בתי עסק בחו"ל. החברה הגישה השגה ביום 15 במרס 2017. ביום 8 במרס 2018 נתקבלו בידי החברה החלטה בעניין ההשגה ושומת מע"מ מעודכנת (להלן - "השומה המעודכנת"). במסגרת ההחלטה, מע"מ דחה את טענות החברה שהועלו במסגרת ההשגה ואף שינה את טענותיו בקשר לעמלות שנתקבלו בידי החברה בגין עסקאות שבוצעו בין מחזיקי כרטיסי אשראי שהנפיקה החברה לבין בתי עסק בחו"ל. בעקבות זאת, סכום החיוב בשומה המעודכנת, כולל ריבית והצמדה, עומד על 86 מיליון ש"ח. עמדת החברה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, היא כי אין לחייבה במס על פי השומה ובכוונתה להגיש ערעור על ההחלטה בהשגה בהתאם למועדים הקבועים בחוק.

התפתחויות בהוראות רגולטוריות מהותיות בתקופת הדוח:

ח. החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל ("חוק שטרומ")

ביום 31 בינואר 2017 פרסם החוק הנ"ל (בהמשך להמלצות הועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, "ועדת שטרומ"), שעיקריו, איסור על בנק לאומי ובנק הפועלים לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב, לסלוק כרטיסי חיוב ולהחזיק בתאגיד המתפעל הנפקה או סולק כאמור; איסור ביחס לשליטה והחזקה בחברות כרטיסי אשראי (מועד ההפרדה) לאחר 3 שנים מיום פרסום החוק או לאחר 4 שנים מיום פרסום החוק אם שיעור החזקות הבנק בחברה ירד ללא יותר מ-40% ולפחות 25% הונפקו לציבור; הגבלה על היקף תפעול ההנפקה שרשאי בנק לבצע בעזרת חברת כרטיסי אשראי אחת ל-52% מסך כרטיסי החיוב החדשים המונפקים ללקוחותיו; הגבלות על מסגרות אשראי של לקוחות בנק הפועלים ובנק לאומי כך שתעמודנה בכל שנה על סכום שלא יעלה על 50% מסך המסגרות שהיו קיימות בשנת 2015; מתן גישה למידע ושימוש בו על ידי חברות כרטיסי האשראי; הפצת כרטיסים חוץ בנקאיים על ידי הבנק; הסדרת עבודה של סולקים מתארחים; והסדרת עבודתם של בתי עסק מאגדים.

ט. הנפקת כרטיסי חיוב מידי ותקן EMV

ביום 26 ביולי 2017 פרסם המפקח על הבנקים עדכון חוזר בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב", לעניין שימוש בתקן EMV, לפיו החל מה-1 בינואר 2018 יחובר מסוף חדש אך ורק למערכת כרטיסי חיוב חדשה התומכת בתקן, למעט במקרים המפורטים בחוזר ובכפוף לתנאים הקבועים בו. כמו כן, קבע החוזר שמנגנון הסטת האחריות (liability shift) יידחה ליום 1 בינואר 2019.

י. טיוטות תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ"

ביום 22 באפריל 2018 הפיץ הפיקוח על הבנקים מספר טיוטות תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ". עיקר התיקונים הם כמפורט להלן:

- צמצום משמעותי בצורכי הנזילות השוטפים: ייערך שינוי בהסדר העברת הכספים בין בנקים לבין חברות כרטיסי אשראי בגין כרטיסים בנקאיים, כך שהם יידרשו להעביר לחברות כרטיסי האשראי את הכספים בגין פעילות לקוחות הבנקים בכרטיסי החיוב במועד שבו החברות נדרשות להעבירם הלאה (לסולקים) ולא במועד שבו הבנקים מחייבים את לקוחותיהם, כפי שנעשה עד היום. ההסדר יכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.
- הבטחת קווי המימון מבנקים ומחירם:
- לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקללו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. קביעה זו נותנת מענה לחשש שהאשראי שמקבלות החברות מבנקים יצטמצם ואף יתייקר, בשל העלאה בדרישות הון בגינו.
- הבנקים וחברות כרטיסי האשראי כפופים למגבלות על מתן אשראי ללווה בודד ולקבוצת לוויים:
- בכל הנוגע לאשראי בנקאי לחברות כרטיסי האשראי, עודכנו המגבלות כך שחבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר ליישום ההוראה על מנת לאפשר לחברות להפחית בהדרגה את הסתמכותן על בנק האם ולגוון את מקורותיהן.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

י. טיטות תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ"

- בכל הנוגע לאשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, אשראי הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על אשראי זה.
- הקלות לחברות כרטיסי אשראי בדרישות לניהול סיכוני נזילות: נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.
- הלימת ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי לרוח החוק: על מנת לוודא כי ההסכמים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי הולמים את רוח החוק ומטרתו, הסכמי תפעול חדשים בין בנק לבין חברת כרטיסי אשראי המתפעלת את כרטיסיו יובאו לידיעה או לאישור הפיקוח על הבנקים במקרה של הסכם מול בנק בעל היקף פעילות רחב (לרבות הסכמים מחודשים שנערכו בהם שינויים מהותיים).

יא. החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים לתנאי פטור הסליקה המקומי

- ביום 25 באפריל 2018 פרסם הממונה על הגבלים עסקיים את החלטתו לפטור בתנאים את הסדר הסליקה הצולבת שבין חברות כרטיסי האשראי (אשר אושר במרס 2012 על ידי בית הדין להגבלים עסקיים), אשר יעמוד בתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2023 ויחול על כל מנפיק או סולק שיצטרפו להסדר. בין היתר, כולל הפטור את הנושאים הבאים:
  - הצטרפות שחקנים חדשים להסכם העקרונות - בהתאם לתנאי הפטור, על חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם, באופן שיוויני וללא עלות, כל מנפיק או סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסכם ושיבקש להצטרף להסכם. בנוסף, נקבע שעל חברות כרטיסי האשראי להעמיד לרשות שחקן חדש את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו להסכם ופעילותו על פיו. כמו כן, נקבע כי חברות כרטיסי האשראי יבצעו התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסכם ולפעול לפי הוראותיו.
  - איסור על ניצול כוח שוק בצד ההנפקה או בצד הסליקה כדי להקשות על מתחרים - בהתאם לתנאי הפטור מנפיק בעל היקף פעילות רחב לא יפלה בין סולקים או בין לקוחות על פי זהות הסולק של בית העסק בו נערכה העסקה, ולא ינקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה כאמור. כן נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב לא תפלה בין מנפיקים ולא תנקוט בפעולה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא הפליה בין מנפיקים. בנוסף, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק או מנפיק בעלי היקף פעילות רחב לא תקשור בין סליקת כרטיסי עסקאות בכרטיסי חיוב בבית עסק לבין ההתקשרות עם אותו בין עסק במסגרת פעילותה כמנפיק. איסור על ניצול כוח שוק כלפי בית עסק - בהתאם לתנאי הפטור, חל איסור על חברת כרטיסי אשראי להיות צד להסכמה שכוונתה או תוצאתה המסתברת היא קשירה בין סליקת כרטיסי חיוב המונפקים על ידי צד להסכם לבין סליקת כרטיסי חיוב המונפק על ידי מי שאינו צד להסכם. כמו כן, נקבע כי חברת כרטיסי אשראי לא תקשור בין סוגי עסקאות בכרטיסי חיוב הנסלקים על ידיה וכן נקבע איסור על חברת כרטיסי אשראי שהיא סולק בעל היקף פעילות רחב להיות צד להסכמות עם בית עסק המונעות מבית העסק או מגבילות את בית העסק לתת הנחות ללקוחותיו אשר תלויות באמצעי התשלום בו משתמש הלקוח.
  - סליקה יומית, איסור על עיכוב בהעברת התשלום מהמנפיק לסולק - בהתאם לתנאי הפטור, החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד תבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. המעבר לסליקה יומית יחול על עסקאות המבוצעות בתשלום בודד (בין אם מדובר בעסקאות חיוב מיידיות ובין אם בעסקאות חיוב נדחה), אך תנאי זה לא יחול בעסקאות תשלומים.

יחד עם המגבלות המתוארות מעלה, התנאים החדשים טומנים גם מספר הקלות, וביניהן: תנאי הפטור אינם כוללים איסור על הסכמות בלעדיות עם בתי עסק; התנאים החדשים גם אינם כוללים איסור על הנחות מטרה; הושמט מנוסח התנאים החדשים האיסור על מנפיק לערוך מבצעים עם בתי עסק אשר נלוות להן הסכמות בלעדיות; התנאים החדשים אינם כוללים הוראות הנוגעות לתיעוד הצעות סליקה או הגבלות בנוגע לפעילות הניכיון; וכן הלאה. החברה בוחנת את משמעות הפרסום ואת צעדיה להתמודדות עם יישומו.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

יא. מתווה הפחתת העמלה הצולבת

ביום 25 בפברואר 2018, לאחר קבלת הערות הציבור, פרסם בנק ישראל את המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה צפויה לרדת משיעור של 0.7% כיום, במספר פעימות עד לשיעור של 0.5% ב-1 בינואר 2023. כמו כן, העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי צפויה לרדת משיעור של 0.3% כיום, בשתי פעימות לשיעור של 0.25% ב-1 בינואר 2023. מתווה ההפחתה שתואר לעיל יפחית מהותית את הכנסותיה של החברה מעמלה צולבת (הן ביחס לכרטיסים בנקאיים והן ביחס לכרטיסים חוץ בנקאיים). יחד עם זאת, היות ומדובר במתווה הפחתה מדורג עד שנת 2023, והיות ובמהלך השנים הבאות צפויים שינויים והתפתחויות בתחומי הפעילות של החברה, אין ביכולתה של החברה לחזות את מידת ההשפעה של הפחתת העמלה הצולבת על תוצאותיה העסקיות העתידיות.

יב. הצעת חוק חוזה שירותי תשלום

ביום 18 ביולי 2017 פורסם תזכיר חוק שירותי תשלום. תזכיר החוק הינו חלק מאסדרה רוחבית ואחידה של כלל שירותי התשלום (הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של אמצעי תשלום וניהול חשבונות תשלום), באופן שיתאים להתפתחות הטכנולוגית בתחום שירותי התשלום, יעניק הגנה צרכנית מלאה ורחבה ויאפשר תחרות בין נותני שירותי התשלום השונים. אסדרה זו נועדה בין היתר להבטיח הגינות ולהגביר את אמון הציבור באותם אמצעי תשלום מתקדמים, ובכך להגביר את השימוש בהם. תזכיר החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות, והוא מציע להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 לחוק מקיף ועדכני יותר, התואם את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום זה. כמו כן, תזכיר החוק מתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive).

ביום 7 במרס 2018 הופצה הצעת חוק חוזה שירותי תשלום, התשע"ח-2018 בהמשך לפרסום תזכיר החוק ולהערות שהועברו על ידי הגורמים השונים.

א. כללי

החברה עוסקת בשני מגזרי פעילות עיקריים: מגזר הנפקה ומגזר סליקה.

בהתאם להוראות בנק ישראל מגזר פעילות הוא מרכיב אשר מתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות (כולל הכנסות והוצאות לעסקאות עם מגזרים אחרים בחברה).
- (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

מגזר הנפקה

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים (כולל אשראי) למחזיקי כרטיס. לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב נדחה, כרטיסים נטענים וכרטיסי חיוב מידי ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס). לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה אשר משמשים כאמצעי תשלום לעסקות ולמשיכת מזומנים בבתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות שנגבות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן, נגבות מלקוחות החברה ריביות בגין עסקאות ומוצרי אשראי שניתנו על ידי החברה. פעילות ההנפקה של לאומי קארד מחולקת בין שני פלחי לקוחות:

- (1) כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה במשותף עם בנק לאומי או עם בנק מזרחי טפחות ללקוחותיהם. עבור כרטיסים בנקאיים, הבנק הוא זה שקובע את גובה מסגרות האשראי, אחראי על מימון האשראי נושא ריבית וכן על סיכון האשראי. הפצת הכרטיסים הבנקאיים מבוצעת באמצעות סניפי הבנק.
- (2) כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים כגון ארגונים ומועדונים. ברובה של פעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא של לאומי קארד. אישור הנפקת כרטיסים ללקוחות וקביעת גובה מסגרות האשראי מבוצעים באמצעות מערכות credit scoring שפותחו להערכת סיכון הלקוחות. בחלק מפעילות הלקוחות החוץ בנקאיים, להם הונפק כרטיס אשראי, סיכון האשראי הוא באחריות צד ג'. במהלך תקופת הדוח פעילות זו אינה מהותית. הפצת הכרטיסים החוץ בנקאיים מבוצעת בעיקר בעזרת הגופים השותפים למועדוני הלקוחות השונים.

לפרטים בדבר הסכם ההתקשרות עם שופרסל, לרבות ההתדיינות המשפטית בין הצדדים, ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים להלן.

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

- (1) שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבת מבית העסק.
- (2) פתרונות פיננסיים - מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, ניכיון שוברים והקדמת תשלומים.

ב. מדידה פיננסית

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:
ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.
ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.
ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.
העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר) – מיליוני ש"ח :

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
246	149	97	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	51	(51)	הכנסות עמלות בינמגזרים
246	200	46	סך הכל
68	58	10	הכנסות ריבית, נטו
*	*	*	הכנסות אחרות
314	258	56	סך ההכנסות
132	95	37	הוצאות תפעול
30	30	-	תשלומים לבנקים
52	48	4	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר) – מיליוני ש"ח :

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
234	136	98	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	51	(51)	הכנסות עמלות בינמגזרים
234	187	47	סך הכל
51	42	9	הכנסות ריבית, נטו
3	2	1	הכנסות אחרות
288	231	57	סך ההכנסות
145	103	42	הוצאות תפעול**
28	28	-	תשלומים לבנקים
25	25	*	רווח נקי**

סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח. *
הוצאות התפעול כוללות השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר הנפקה בסך 5 מיליוני ש"ח ו- 14 מיליוני ש"ח, בהתאמה.
הרווח הנקי כולל השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר הנפקה בסך 6 מיליוני ש"ח ו- 13 מיליוני ש"ח, בהתאמה. **

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) – מיליוני ש"ח :

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	
			מידע על הרווח והפסד:
			הכנסות:
987	581	406	הכנסות עמלות מחיצוניים
-	213	(213)	הכנסות עמלות בינמגזרים
987	794	193	סך הכל
225	187	38	הכנסות ריבית, נטו
5	3	2	הכנסות אחרות
1,217	984	233	סך ההכנסות
592	428	164	הוצאות תפעול*
118	118	-	תשלומים לבנקים
143	136	7	רווח נקי*

* הוצאות התפעול כוללות השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר הנפקה בסך 11 מיליוני ש"ח ו- 33 מיליוני ש"ח, בהתאמה. הרווח הנקי כולל השפעה חד פעמית במגזר הסליקה ומגזר הנפקה בסך 14 מיליוני ש"ח ו- 33 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים על פי הנחיות המפקח על הבנקים. לרוב המכשירים הפיננסיים בחברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד על פי הערך הנוכחי של תזרים המזומן העתידי המהוון בשיעור ריבית המשקף את רמת הריבית בו היתה מבוצעת עסקה דומה ביום הדיווח. אומדן של השווי ההוגן מחושב באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית ההיוון שהוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התגודתיות של שיעורי הריבית. בהנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר, הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים עשויים להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

נכסים פיננסיים:

פיקדונות בבנקים, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (יתרות עם חיוב ריבית) - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם בוצעו עסקאות דומות במועד הדיווח.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (יתרות ללא חיוב ריבית) - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות בעקבות יישום הוראת חובות פגומים.

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגיד בנקאי, זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהן החברה מגייסת אשראים דומים במועד הדיווח.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2018 (בלתי מבוקר) – מיליוני ש"ח :

שוי הוגן ** סל הכל	שוי הוגן ** (רמה 3)	שוי הוגן ** (רמה 2)	שוי הוגן ** (רמה 1)	יתרות במאזן
161	-	80	81	161
13,861	13,861	-	-	13,871
2	2	-	-	2
14,024	13,863	80	81	* 14,034

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי,
נטו

נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים פיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר) – מיליוני ש"ח :

שוי הוגן ** סל הכל	שוי הוגן ** (רמה 3)	שוי הוגן ** (רמה 2)	שוי הוגן ** (רמה 1)	יתרות במאזן
156	-	72	84	156
13,012	13,012	-	-	13,020
1	1	-	-	1
13,169	13,013	72	84	* 13,177
4,180	-	-	4,180	4,180
7,322	7,322	-	-	7,326
72	72	-	-	72
11,574	7,394	-	4,180	* 11,578

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי,
נטו

נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים פיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה נכסים והתחייבויות בסך 81 מיליוני ש"ח ובסך 5,011 מיליוני ש"ח, בהתאמה (31 במרס 2017 - 84 מיליוני ש"ח ו- 4,180 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

** רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר) – מיליוני ש"ח :

שווי הוגן ** סל הכל	שווי הוגן ** (רמה 3)	שווי הוגן ** (רמה 2)	שווי הוגן ** (רמה 1)	יתרות במאזן
141	-	75	66	141
13,702	13,702	-	-	13,711
3	3	-	-	3
13,846	13,705	75	66	* 13,855
4,747	-	-	4,747	4,747
7,250	7,250	-	-	7,255
66	66	-	-	66
12,063	7,316	-	4,747	* 12,068

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי,
נטו

נכסים פיננסיים אחרים

סך כל הנכסים פיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

התחייבויות פיננסיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* מזה נכסים והתחייבויות בסך 66 מיליוני ש"ח ובסך 4,747 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

** רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 10 – אירועים נוספים במהלך תקופת הדוח**רכישת החזקות בחברת יעד סליקה ונאמנות א.ש. בע"מ**

ביום 12 במרס 2018 חתמה החברה על הסכם לרכישת 19.99% מחברת יעד סליקה ונאמנות א.ש. בע"מ (להלן: "יעד סליקה") העוסקת במתן פתרונות סליקה מתקדמים. תמורת העסקה העבירה לאומי קארד ליעד סליקה סכום ראשוני, כאשר המועד האחרון להשלמת ביצוע עסקת הרכישה הוא ביום 30 ביוני 2018, בכפוף להשלמת התנאים המפורטים בהסכם. על פי ההסכם, בכפוף להשלמת העסקה ולקבלת האישורים הנדרשים, קיימת לחברה אופציה לרכוש את יתרת המניות הרגילות של יעד סליקה, כולן או חלקן ובשיקול דעתה הבלעדי של לאומי קארד, בתמורה לשווי המפורט בהסכם, וזאת לתקופה של 3 שנים ממועד השלמת העסקה. לרכישת החזקה ביעד סליקה אין השפעה מהותית על תוצאותיה העסקיות של החברה.

תכנית פרישה מרצון

ביום 21 בינואר 2018 פרסמה החברה תכנית פרישה מרצון חד פעמית ומוגבלת בכמות ובה הוצע לעובדים לפרוש מלאומי קארד בתנאים מועדפים. ביום 25 בפברואר 2018 הגיעה לסיימה התוכנית במסגרתה אושרו כ-130 בקשות של עובדים. דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 נכללה הפרשה בגין תכנית זו.

הסכם עם קבוצת פוקס – ויזל בע"מ

ביום 21 בינואר 2018 נחתם בין לאומי קארד לבין קבוצת פוקס – ויזל בע"מ (להלן - "פוקס") הסכם להנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חוץ בנקאי ללקוחות פוקס, שמבוסס על מועדון Dream Card, המונה כיום כ-1.4 מיליון לקוחות. הצדדים מתעתדים להשיק את המועדון במהלך חודש יולי 2018.

תוקף ההסכם הינו למשך עשר שנים, כאשר ללאומי קארד זכות לסיים את ההסכם ככל שהמועדון לא יגיע למספר מינימלי של כרטיסים פעילים בתום ארבע וחצי שנים ממועד השקת המועדון, בהודעה של שנה מראש (במקרה זה ההסכם יבוא לסיימו לאחר חמש וחצי שנים). בתום תקופת ההסכם, יחודש ההסכם באופן אוטומטי לחמש שנים בכל פעם, בכפוף לעמידה ביעדי רווחיות שנקבעו בהסכם. במקרה בו לא חודש ההסכם באופן אוטומטי כל צד יאה רשאי לבטל את ההסכם בהודעה של שנה מראש.

חברי המועדון ייהנו ממלוא ההטבות הניתנות במסגרת מועדון הלקוחות Dream Card וכן, ממגוון הטבות נוספות ייחודיות שיינתנו על ידי פוקס וכן מהטבות ומבצעים הניתנים על ידי לאומי קארד. מועדון הלקוחות יכול את כל מותגי פוקס הכלולים כיום או שיכללו במועדון Dream Card של פוקס.

ההסכם מסדיר, בין היתר, הוראות הנוגעות לגיוס לקוחות, תקציבי שיווק ופרסום וכן מנגנון התחשבות בין הצדדים. כחלק ממנגנון ההתחשבות בין הצדדים, נקבע כי ככל שחלקה של פוקס ברווחי המיזם לא יגיע בשנה נתונה לסכומים מינימליים כפי שסוכם בין הצדדים, תשלים לאומי קארד לפוקס את ההפרש עד לסך של 10 מיליון שקלים לחמש השנים הראשונות ובחמש השנים האחרונות בתוספת של 2 מיליון שקלים בכל שנה (קרי, 12 מיליון שקלים עד 20 מיליון שקלים). עוד נקבע כי לאומי קארד תשלם לפוקס תשלום חד פעמי בסך של 35 מיליון שקלים, מתוכו סך של 25 מיליון שקלים ישולם לפוקס יום קודם להשקת המועדון, והיתרה תשולם בסמוך לאחר קיומו של מספר מינימלי של כרטיסים פעילים כפי שסוכם בין הצדדים. כמו כן, ההסכם מסדיר את אופן ההתחשבות בין הצדדים לאחר ביטול ההסכם על ידי אחד מהצדדים.

טיוטה ראשונה של תשקיף להשלמה

כחלק מהיערכות ליישום הוראות חוק שטרומ, על פיו בנק לאומי נדרש למכור את החזקותיו בלאומי קארד בתוך המועד שנקבע בחוק, בסוף חודש מרס 2018, הגישה לאומי קארד, לרשות לניירות ערך טיוטה ראשונה של תשקיף להשלמה - הנפקה ראשונה לציבור, הצעת מכר ותשקיף מדף. טרם נקבעו תנאי ההנפקה והצעת המכר האמורות ואין וודאות בשלב זה שההנפקה כאמור תצא לפועל.

ביאור 10 – אירועים נוספים במהלך תקופת הדוח (המשך)

הסכם קיבוצי

כחלק בשנת 2015 חתמה החברה עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה ועם נציגות העובדים על הסכם קיבוצי (להלן - "ההסכם הקיבוצי"). ההסכם חל על מרבית עובדי החברה. תקופת ההסכם הינה מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 במרס 2018. ההסכם הקיבוצי כולל, בין היתר, הסכמות בדבר עדכוני שכר, מענקים ותנאים סוציאליים וכן תנאים נוספים הנוגעים בין השאר, לנושאי רווחה. כאמור לעיל, ביום 31 במרס 2018 הסתיים ההסכם אולם על פי ההסכם, הוא ממשיך לחול לתקופה של שנה נוספת בהתאם להוראותיו, למעט סעיפי תוספות השכר עליהם (בין היתר) מתנהל משא ומתן. נציגות העובדים פנתה להנהלת החברה בדרישה להתחייבות מצידה למתן מענק לעובדי החברה בגין מכירה עתידית של החברה.

סיום התקשרות עם חברת שופרסל בע"מ

בשנת 2006 התקשרה החברה עם חברת שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") בהסכם להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות שופרסל. לצורך תפעול המיזם, על פי ההסכם, הוקמה "שופרסל פיננסיים שותפות מוגבלת" (להלן - "שופרסל פיננסיים") ובה רכזה הפעילות הקשורה לכרטיסי אשראי שופרסל. ההסכם פירט, בין היתר, את חלוקת ההכנסות בין הצדדים. חלקה של לאומי קארד בשותפות - 16%.

בהמשך לדיווח שופרסל מיום 12 ביולי 2017 לפיו היא הודיעה לפז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") על מימוש אופציית ה-CALL לרכישת החזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים (20%), וכן כי לחברה זכות להודיע לשופרסל על רצונה להשתתף ברכישת החזקות פז, ובמקרה כאמור שופרסל והחברה ירכשו את החזקות פז פרו-ראטה ביניהם בהתאם לשיעור חלקם בשופרסל פיננסיים, הודיעה לאומי קארד לשופרסל ביום 26 ביולי 2017 כי בכוונתה להשתתף ברכישת החזקות פז בשופרסל פיננסיים. ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה שופרסל ללאומי קארד כי אין ברצונה לחדש את הסכם הנפקת כרטיסי האשראי ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. בהתאם להסכם בין שופרסל ללאומי קארד, הסתיים ההסכם ביום 18 בינואר 2018 כאשר לאומי קארד ממשיכה להפעיל את כרטיסי המועדון עד תום תוקף הכרטיס בהתאם להוראות ההסכם.

נכון ליום 31 במרס 2018 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ- 395 אלפי כרטיסים. בנוסף, ביום 19 באוקטובר 2017 הודיעה שופרסל על כוונתה לפעול למימוש אופציית CALL לרכישת כל החזקות לאומי קארד בשופרסל פיננסיים וזאת בהתאם להערכת שווי לשופרסל פיננסיים שתבוצע על-ידי מעריך שווי מוסכם. ביום 21 בפברואר 2018 דיווחה פז כי לפי הערכת שווי שבוצעה לשופרסל פיננסיים על ידי מעריך שווי מוסכם, עולה כי שווי שופרסל פיננסיים נאמד בממוצע בכ- 794 מיליון ש"ח.

ביום 15 במרס 2018 הודיעו חברת שופרסל ופז כי לאחר מו"מ הן הגיעו לפשרה מוסכמת המשקפת הפחתה של כ- 8% בהערכת השווי כאמור, כך שתמורת מכירת אחזקותיה המהוות 16% משופרסל פיננסיים, פז תקבל סכום של כ- 117 מיליון ש"ח.

ביחס ליתרת אחזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים ובשופרסל פיננסיים ניהול בע"מ (4%), ביום 25 במרס 2018 הגישה החברה למחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה למתן צו זמני כנגד שופרסל ופז לדחיית המועד למימוש האופציה של החברה לרכישת אחזקותיה של פז בשופרסל פיננסיים ובשופרסל ניהול בע"מ. באותו יום התקבלה החלטת בית המשפט בהעדר הצדדים הקובעת כי המועד למימוש האופציה של החברה לרכישת אחזקותיה של פז יוארך ל- 3 ימי עסקים ממועד בו יומצא לחברה על-ידי שופרסל עותק מהערכת השווי של ר"ח אורי כהן (שהוא המעריך המוסכם אשר קבע את שווייה שופרסל פיננסיים לצורך רכישת אחזקות פז בשותפות).

יצוין כי בדוח השנתי של פז לבורסה צוין כי שופרסל התחייבה לרכוש את מלוא אחזקות פז, וכי הוסכם שהתשלום בגין 4% מהאחזקות בשותפות ישולם במחצית השניה של חודש יוני 2018.

ביום 15 באפריל 2018 התקבלו תשובותיהן של שופרסל ופז לבקשה לצו זמני. ביום 23 באפריל 2018 הגישה לאומי קארד בקשה נוספת למתן סעדים זמניים, ובד בבד כתב תביעה נוסף, כנגד שופרסל ור"ח גיל ברק, מפירמת PWC, למחלקה הכלכלית בבית המשפט בתל אביב.

ביאור 10 – אירועים נוספים במהלך תקופת הדוח (המשך)

במסגרת הבקשה התבקש בית המשפט לתת צווים זמניים לפיהם פעילות מועדון כרטיסי אשראי שופרסל תבוצע באמצעות שופרסל פיננסים, ולחלופין בלבד, כי כל ההכנסות אשר הופקו מפעילות המועדון שהוסטה מהשותפות תוחזק בחשבון נפרד ותחת רישום חשבונאי נפרד. במסגרת כתב התביעה התבקש בית המשפט להורות כי:

כל פעילות המועדון שייכת לשופרסל פיננסים; כי הסטת פעילות המועדון משופרסל פיננסים נעשתה שלא כדין ומכאן יש להחזיר את הפעילות לשופרסל פיננסים; לחלופין, כי הרווחים מפעילות המועדון שייכים לשופרסל פיננסים; כי הערכת שווי השותפות לצורך רכישת אחזקות לאומי קארד תיעשה בשים לב לשווי פעילות המועדון, ללא קשר למקום בו מתבצעת הפעילות בפועל; כי הערכת השווי של ר"ח אורי כהן תשמם בסיס לקביעת שווי השותפות לצורך רכישת אחזקות לאומי קארד וכי הנ"ל ימונה כמערך השווי לצורך ביצוע התאמות ככל הנדרש; לחלופין כי ימונה מעריך שווי אחר, וכי בפניו תונח הערכת השווי של ר"ח אורי כהן; כי האופציה הקבועה בהסכם לרכישת אחזקות לאומי קארד על ידי שופרסל תקפה. לצד תביעה זו, הגישה החברה ביום 24 באפריל 2018 בקשה לאחד את הדיון בשתי התביעות.

כמו כן, החברה הגישה את תגובתה לתשובות שופרסל ופז לבקשה לצווים זמניים (במסגרת התביעה הראשונה) ביום 30 באפריל 2018, ובה דחתה את טענותיהן. באותו יום, ניתנה החלטה של בית המשפט, המורה לצדדים להודיע בתוך 10 ימים האם יסכימו להעביר את המחלוקות לגישור. מובן כי ככל שתושג הסכמה בעניין גישור, יכלול הגישור גם את העניינים שהועלו במסגרת התביעה השנייה.

**ממשל תאגידי,
פרטים נוספים ונספחים
ליום 31 במרס 2018**

לאומי קארד

תוכן עניינים

93	שינויים בהרכב הדירקטוריון .....
93	שינויים בהרכב ההנהלה .....
93	הסכמים מהותיים.....
94	מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים .....
98	נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית ..

שינויים בהרכב הדירקטוריון

ביום 4 במאי 2018 סיים מר יעקב (ג'קי) ניסן את כהונתו כדירקטור בחברה.

שינויים בהרכב ההנהלה

ביום 13 בדצמבר 2017 אושר מינויו של מר ירון טיקטין לתפקיד מנהל אגף אשראי החל מיום 1 במרס 2018, במועד זה סיימה גב' תמר גוטלין בר-נוי את תפקידה כמנהלת אגף אשראי בחברה.

הסכמים מהותיים

בהמשך לתיאור ההסכמים המהותיים בדוח הכספי לשנת 2017 (עמודים 147-148), להלן התפתחויות שהתרחשו בתקופת הדוח:

התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

בין החברה לבין בנק לאומי מתנהל משא ומתן להסכם לפיו ינפיקו הצדדים במשותף כרטיסי חיוב והחברה תעניק לבנק שירותי תפעול הנפקה של כרטיסים אלה. הסכם זה יחליף את הסכם ההנפקה המשותפת בין הצדדים מיום 22 במאי 2008 וכל התוספות והמסמכים הנלווים לו. ההסכם מתייחס לכלל כרטיסי בנק לאומי ובין היתר, להנפקת כרטיסים חדשים וכן לכרטיסים קיימים שיחודשו החל מינואר 2019. במסגרת ההסכם המתגבש, מסתמן כי חלקה של החברה בהכנסות מהכרטיסים הנ"ל צפוי לקטון ולכן, לאור המשקל המשמעותי של הכנסות החברה בגין כרטיסי בנק לאומי כיום, האמור צפוי להשפיע לרעה על התוצאות העסקיות של החברה. בנוסף, הגיעו הצדדים ביום 26 במרס 2018 להבנות לפיהן ישונה הסכם ההנפקה המשותפת, כך שכל צד רשאי לבטל את ההסכם ובלבד שייתן על כך הודעה 6 חודשים מראש ובכתב לפני מועד הביטול המבוקש. כמו כן, הוסכם שבכל מקרה מועד הביטול המבוקש לא יקדם ליום 31 בדצמבר 2018.

בתקופת הדוח חתמה החברה על הסכם הנפקה משותפת עם בנק דיסקונט בע"מ (להלן - "דיסקונט"), כאשר על פי הסכם זה תנפיק החברה כרטיסי אשראי לדיסקונט החל משנת 2019. ההסכם מסדיר בין היתר, את השירותים שיוענקו על ידי החברה לבנק, את חלוקת האחריות ואופן ההתחשבות בין הצדדים. בנוסף, במהלך התקופה הגיעה החברה להסכמות עם בנק הפועלים בע"מ ביחס להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק החל משנת 2019. טרם נחתם הסכם מפורט בין הצדדים.

הסכמים לשיתופי פעולה עם גופים עסקיים

הסכם עם קבוצת פוקס ויזל בע"מ - בתקופת הדוח נחתם הסכם הקמה ותפעול של מועדון לקוחות עם קבוצת פוקס. לפרטים נוספים ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים לעיל.

סיום התקשרות עם חברת שופרסל בע"מ - לפרטים בדבר סיום הסכם ההתקשרות עם שופרסל, לרבות ההתדיינות המשפטית בין הצדדים, ראה [ביאור 10](#) בדוחות הכספיים לעיל.

התקשרות עם מימון ישיר בע"מ - לפרטים בדבר תוספת להסכם שנחתמה בתקופה, ראה [ביאור 7 ד'](#) בדוחות הכספיים לעיל.

הסכם קיבוצי

בשנת 2015 חתמה החברה עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה ועם נציגות העובדים על הסכם קיבוצי (להלן - "ההסכם הקיבוצי"). ההסכם חל על מרבית עובדי החברה. תקופת ההסכם הינה מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 במרס 2018. ההסכם הקיבוצי כולל, בין היתר, הסכמות בדבר עדכוני שכר, מענקים ותנאים סוציאליים וכן תנאים נוספים הנוגעים בין השאר, לנושאי הווחה.

כאמור לעיל, ביום 31 במרס 2018 הסתיים ההסכם אולם על פי ההסכם, הוא ממשיך לחול לתקופה של שנה נוספת בהתאם להוראותיו, למעט סעיפי תוספות השכר עליהם (בין היתר) מתנהל משא ומתן.

מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים

בתקופת הדוח פורסמו או הועברו לעיון החברה הצעות לשינויי חקיקה ושינויים רגולטוריים שונים בהוראות דין שונות ואשר להן השפעה על פעילות החברה, לרבות על הסיכונים להם חשופה החברה. בשלב זה, טרם ניתן להעריך איזה מבין ההוראות יפורסמו בסופו של דבר ומה יהיו ההוראות ודברי החקיקה הסופיים שייקבעו, ואשר על כן לא ניתן להעריך את מלוא השפעתם על החברה. בפרק זה יפורטו החוקים וההוראות שנכנסו לתוקף בתקופת הדוח, או שעתידיים להיכנס לתוקף ואשר השפעתם על פעילות החברה צפויה להיות מהותית.

בהמשך לאמור בפרק "מגבלות, חקיקה תקינה ואילוצים מיוחדים" בדוח הכספי לשנת 2017 (עמודים 153-149), להלן שינויים במגבלות וחקיקה שנתווספו בתקופת הדוח:

הגברת התחרותיות בתחום הבנקאות ורפורמות בענף זה

ביום 22 באפריל 2018 הפיץ הפיקוח על הבנקים מספר טיוטות תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות יישום "חוק שטרומ". לנוכח ריבוי ההתאמות הנדרשות להוראות הפיקוח ביחס לחברות כרטיסי האשראי, החליט הפיקוח לתקן את ההוראות על פי סדר עדיפות וחשיבות. עיקר התיקונים הם כמפורט להלן:

- א. צמצום משמעותי בצורכי הנזילות השוטפים
 ייערך שינוי בהסדר העברת הכספים בין בנקים לבין חברות כרטיסי אשראי בגין כרטיסים בנקאיים, כך שהם יידרשו להעביר לחברות כרטיסי האשראי את הכספים בגין פעילות לקוחות הבנקים בכרטיסי החיוב במועד שבו החברות נדרשות להעבירם הלאה (לסולקים) ולא במועד שבו הבנקים מחייבים את לקוחותיהם, כפי שנעשה עד היום. ההסדר יכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.
  - ב. הבטחת קווי המימון מבנקים ומחירים:
    - לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקלו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים. קביעה זו נותנת מענה לחשש שהאשראי שמקבלות החברות מבנקים יצמצם ואף יתייקר, בשל העלאה בדרישות הון בגינו.
    - הבנקים וחברות כרטיסי האשראי כפופים למגבלות על מתן אשראי ללווה בודד ולקבוצת לוויים.
  - ג. בכל הנוגע לאשראי בנקאי לחברות כרטיסי האשראי, עודכנו המגבלות כך שחבות של חברת כרטיסי אשראי לבנק תהיה נתונה למגבלה של 15% מהון הבנק, בדומה למגבלה החלה על חבות של בנק לבנק אחר. עם זאת, תקבע תקופת מעבר ליישום ההוראה על מנת לאפשר לחברות להפחית בהדרגה את הסתמכותן על בנק האם ולגוון את מקורותיהן.
  - ד. בכל הנוגע לאשראי שמעמידה חברת כרטיסי אשראי לבנקים, אשראי הנובע מפעילות לקוחות הבנק בכרטיסים הבנקאיים במהלך החודש, במהלך תקופת מעבר בת חמש שנים לא יחולו מגבלות על אשראי זה.
- א. הקלות לחברות כרטיסי אשראי בדרישות לניהול סיכוני נזילות
 נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.
  - ב. הלימת ההסכמים התפעוליים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי לרוח החוק
 על מנת לוודא כי ההסכמים בין הבנקים לבין חברות כרטיסי האשראי הולמים את רוח החוק ומטרתו, הסכמי תפעול חדשים בין בנק לבין חברת כרטיסי אשראי המתפעלת את כרטיסיו יובאו לידיעה או לאישור הפיקוח על הבנקים במקרה של הסכם מול בנק בעל היקף פעילות רחב (לרבות הסכמים מחודשים שנערכו בהם שינויים מהותיים).

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב), התשע"א - 2011 ותיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981

ביום 22 במרס 2018 האריכה המפקחת על הבנקים את תקופת המעבר לקבלת רישיון סליקה הקבועה בחוק הבנקאות (רישוי), וזאת עד ליום 31 במרס 2019 (או למועד בו תינתן לחברה תשובה לבקשתה, המוקדם מבניהם).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בעניין כרטיסי חיוב

ביום 22 בינואר 2018 פרסם בנק ישראל נוסח מעודכן של הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 470 בעניין כרטיסי חיוב. ההוראה המעודכנת כוללת תיקון האיסור על הפקת כרטיס חיוב על שם לקוח טרם קבלת בקשה מתועדת, והחלפתו באיסור לאפשר הכנסתו של כרטיס החיוב לתוקף (שפעול) טרם קבלת בקשה כאמור; וכן יישום של הוראות שונות של "חוק שטרומ" כגון "הגנת הינוקא" לפיהן הבנק השותף להנפקה יהא רשאי לפנות ללקוח בעניין חידוש כרטיס האשראי רק בתוך 45 ימי העבודה שלפני המועד לסיום חוזה כרטיס האשראי, למעט בחריגים המפורטים בחוק ובהוראה.

קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה בסולק ובחברת כרטיסי אשראי

ביום 20 בפברואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מסמך המגדיר את הקריטריונים למי שיוכל לקבל היתר לרכוש חברת כרטיסי אשראי או להקים ולהיות בעלים של סולק. הקריטריונים המרכזיים שבוחן הפיקוח על הבנקים ושעל פיהם מעניק הנגיד היתר שליטה כוללים היבטים של יושר ויושרה, חוסן פיננסי כמוגדר במסמך, אסטרטגיית השקעה, ניסיון עסקי קודם והבטחת אי קיומם של ניהודי עניינים. בהתקיים קריטריונים אלו, וכחלק ממדיניות חדשה ומרחיבה שהגדיר הפיקוח על הבנקים, יוכל רוכש חברת כרטיסי אשראי להיות אחד מאלה: תאגיד פיננסי או תאגיד ריאלי ישראליים, כל עוד הם עומדים בהוראות כל דין; תאגיד פיננסי או תאגיד ריאלי זרים; קרן השקעות פרטית כמפורט במסמך. כמו כן, יוכל גרעין השליטה בחברת כרטיסי אשראי או בסולק להיות מורכב מקבוצה שתכלול מספר תאגידיים פיננסיים או ריאליים כאמור, שיחתמו על הסכם המגדיר את דרכי שיתוף הפעולה ביניהם. מבני בעלות אחרים שיתאפשרו בחברת כרטיסי אשראי או בסולק הם מבנה מבוזר לחלוטין, של החזקת מניות על ידי הציבור, או שילוב של גרעין שליטה והחזקות מניות על ידי הציבור.

הסכם רישיון לסליקת מותג "ישראלכרט"

בהמשך להארכת הפטור להסכם הרישיון שהתקבלה מאת הממונה בחודש מרס 2017 והינה בתוקף עד ליום 15 במאי 2018, בימים אלה מגישה החברה יחד עם חברת ישראלכרט בקשה להארכה למשך 24 חודשים נוספים עד ה- 15 במאי 2020.

חוק תיקוני חקיקה 2017 – הסרת חסמים תזכיר חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח - 2018

ביום 11 בפברואר 2018 פורסם החוק לפיו בנק יחויב לאפשר ללקוח שמעוניין להעביר את פעילותו הפיננסית מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק אחר, לעשות זאת באופן מקוון, נוח, בטוח וללא עלות ללקוח, וזאת בתוך שבעה ימי עסקים ממועד אישור בקשתו של הלקוח בידי הבנק שאליו ביקש הלקוח להעביר את פעילותו. בנוסף, הנגיד יקבע את סוגי החשבונות, וכן את סוגי המוצרים הפיננסיים, לרבות סוגי זיכויים עתידיים וסוגי חיובים עתידיים, שייכללו במסגרת נידוד הפעילות הפיננסית של הלקוח. בנוסף, מוצע כי המפקח על הבנקים יקבע לתאגידיים בנקאיים הוראות ביצוע למימוש חובת הניידות. כן מוצע לאפשר לנגיד, בהסכמת שר האוצר, לקבוע כי בנק קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל - או בנק דיגיטלי - שתכנית הפעולה שלו היא כזו שבה לקוחותיו פועלים באמצעים מקוונים והוא אינו מקיים מערך סניפים לקבלת קהל – יהיה פטור מהחובה לנייד את הפעילות הפיננסית של הלקוח או לדחות את מועד תחולת החובה האמורה לגביו, וזאת משיקולי עלות או תחרות ולבקשת הבנק. תחילת החוק שלוש שנים מיום פרסומו.

חוק חתימה אלקטרונית

ביום 28 בפברואר 2018 פורסם ברשומות חוק חתימה אלקטרונית (תיקון מס' 3), התשע"ח-2018. מהותו של התיקון הנו הקבילה כי כל אימת שנדרשת לפי חיקוק חתימתו של אדם על מסמך, ניתן לקיים דרישה זו לגבי מסמך אלקטרוני, באמצעות חתימה אלקטרונית, ובלבד שמתקיימות ברמת ודאות מספקת בנסיבות העניין, התכליות לדרישת החתימה בהתאם לאותו חיקוק, וזאת בשונה מנוסח החוק עד לתיקון, אשר קבע כי רק "חתימה אלקטרונית מאושרת" תחליף דרישה כאמור. החברה בוחנת את יישום הוראות תיקון החוק על פעילותה.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פישוט הסכמים

ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת חוזר והוראת ניהול בנקאי תקין חדש בעניין פישוט הסכמים. בהתאם לדברי ההסבר לטייטה, לקוח המתקשר עם תאגיד בנקאי בהסכם למתן שירותים בנקאיים נדרש לאשר מסמכים המסדירים את מכלול התנאים החלים על הצדדים להסכם, ובשל כמות ההסכמים והניסוח המשפטי המורכב שלהם, עולה הצורך לפשטם. לאור האמור, קובעת טיוטת ההוראה כי על תאגיד בנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז, בדף הראשון להסכם למתן אשראי את הפרטים והתנאים המהותיים להתקשרות הספציפית. אם האשראי ניתן לא במועד כריתת הסכם האשראי יש לתת ללקוח את הפרטים הנ"ל פעם נוספת אם חלו בהם שינויים כך שבכל מקרה ינתן הגילוי הנדרש כשהוא מלא וסופי. כאשר פירוט נרחב של תנאים אלו וכן תנאים רלוונטיים נוספים לשירות יימצאו בגוף ההסכם. כמו כן, כוללת הטייטה טפסים מובנים לעניין הגילוי שיש לתת ללקוחות בהקשר זה. תחילתה של ההוראה, ככל שתאושר, הוא ביום 8 בנובמבר 2018

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מיקור חוץ

ביום 25 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה הנוגעת למיקור חוץ. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרשים תאגידי בנקאיים לפעול כאשר הם מעבירים פעילויות שונות למיקור חוץ (ופעולות האסורות להעברה למיקור חוץ כגון תפקידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה); פעילות חיתום בהלוואות לרבות ומעקב וניטור אחר ההלוואה לאחר העמדתה, למעט במקרה של שימוש במודל של התאגיד הבנקאי, כאשר לנותן השירות אין שיקול דעת בהחלטה ולרבות פתיחת חשבון רק לצורך העמדת ההלוואה; וכן פנייה יזומה ללקוחות קמעונאיים לצורך הפנייתם לתאגיד הבנקאי לקבלת אשראי), כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לפרסם בעתיד תוספת להוראה זו הכוללת דגשים ייחודיים בעת ביצוע מיקור חוץ של מערכות טכנולוגיות. במקביל לפרסום ההוראה (לכשתפורסם), הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 359 בנושא "קשרי תאגידי בנקאיים עם מתווכים" תבטל.

כמו כן, ביום 11 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכוני סייבר בשרשרת אספקה.

ההוראות הבאות מפורטות [בביאור 7](#) (סעיפים ט', יא' - יב') בדוחות הכספיים לעיל:

- החלטת הממונה על הגבלים עסקיים בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר הסליקה הצולבת בין חברות כרטיסי האשראי טיוטה של הרשות להגבלים עסקיים לתנאי פטור הסליקה המקומי
- הנפקת כרטיסי חיוב מידי ותקן EMV
- מתווה לקביעת העמלה הצולבת
- הצעת חוק חוזה שירותי תשלום

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13)

ביום 27 בפברואר 2018 פורסמה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשע"ח-2018. מטרתו העיקרית של התיקון להקנות סמכויות חקירה ואכיפה מנהלית לרשות להגנת הפרטיות (רמו"ט לשעבר), וסמכויות להטלת עיצומים מנהליים בגין הפרות הנוגעות למאגרי מידע. בנוסף לאמור, הצעת החוק מטילה אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד לעניין אחריות פלילית להפרת החוק.

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ו-2016

ביום 4 במרס 2018 פורסמה הנחיית רשם מאגרי המידע ברשות להגנת הפרטיות (רמו"ט לשעבר) בדבר תחולת התקנות על גופים המפוקחים על-ידי הפיקוח על הבנקים. תחילת התקנות (וכן הנחיית הרשם האמורה) - שנה מיום פרסומן.

חוק לצמצום השימוש במזומן

בהמשך לאישור ועדת השרים לענייני חקיקה את המלצות הועדה לצמצום השימוש במזומן ("ועדת לוקר"), אושרה ביום 13 במרס 2018 על-ידי מליאת הכנסת הצעת חוק צמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018. החוק מיישם את המתווה שאושר על-ידי ועדת לוקר וכולל את ההמלצות המרכזיות שלה, ובין היתר: קביעת מגבלה של 11,000 ש"ח על עסקאות במזומן, וכן הגבלת עסקה במזומן בין פרטים שאינם עצמאים ל-50,000 ש"ח (כאשר מעל סכומים אלו, יוכל מבצע העסקה לשלם או לקבל רק 10% מערכה במזומן, וזאת למעט תרומות, הלוואות, מתנות ועסקות עם קרובי משפחה, המוחרגים מהמגבלה האמורה); ו-(ב) תיקון הגדרה של כרטיס תשלום בחוק כרטיסי חיוב, תיקון ההגדרה של כרטיס חיוב מייד, והחלת סימן ג' לחוק כרטיסי חיוב - הגנות במקרים של עסקה במסמך חסר, הפסקת תשלום במקרה של אי אספקה, הפסקת תשלום במקרה של חדלות פירעון, הו"ק - על כרטיסי חיוב מייד, בשינויים המחייבים. החוק צפוי להיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2019.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי

ביום 5 במרס 2018 פורסם ברשומות חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018. מטרת החוק - לקבוע הסדרים מודרניים, חדשים ומרוכזים (קודיפיקציה) שיאזנו בין אינטרסים של הגורמים השונים - החייבים, הנושים והאינטרס הציבורי הכללי. בין היתר, החוק מסדיר את הדין המהותי, עורך שינוי מבני ברשויות האמונות על יישום הדין וכן יוצר הפרדה בין הליכי חדלות פירעון של יחידים להליכי חדלות פירעון של תאגידים, לצד הסדר מיוחד להליכי הבראה. לפי הצעת החוק, מטרת החוק הינן להביא לשיקומו הכלכלי של החייב, להגדיל את שיעור החוב שייפרע לנושים וכן הגברת הוודאות והיציבות של הדין, קיצור הליכים והפחתת הנטל בירוקרטית. חילתו של החוק - 18 חודשים מיום פרסומו, והוא יחול על הליכים לפי חוק זה שהחלו ביום התחילה ואילך.

בנקאות בתקשורת - הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 367 ו-420

ביום 24 בינואר 2018 פרסם בנק ישראל טיוטת נוסח מעודכן נוספת של הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 420 בעניין משלוח הודעות בתקשורת. ההוראה המעודכנת כוללת מספר תיקונים לעניין משלוח הודעות מכוח דין ללקוח באמצעות שירות דואר אלקטרוני, אופן משלוח הודעה ללקוח שלא עשה שימוש בשירות משלוח הודעות בתקשורת, וכן לעניין רמת האבטחה הנדרשת לגבי דוא"ל הנשלח ע"י תאגיד בנקאי.

ביום 25 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה מעודכנת בנושא "בנקאות בתקשורת". השינויים העיקריים בהוראה עוסקים בפתיחת חשבון מקוון וניהולו, והם כוללים, בין היתר: מתן אפשרות לפתיחת חשבון מקוון באמצעות כל טכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים העונה על העקרונות המפורטים בהוראה (לרבות באמצעות טכנולוגיה שאינה מחייבת אינטראקציה בזמן אמת עם הלקוח); מביטול הצורך בהצגת מסמך זיהוי נוסף מעבר לתעודת זהות בשימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק העונים על העקרונות המפורטים בהוראה; וכן הקלות ספציפיות בעת פתיחת חשבון מקוון שהינו חשבון הלוואה או חשבון סליקה עד לסכום של 50,000 ש"ח.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 הכנסות (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 יתרה ממוצעת(1)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 הכנסות (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 יתרה ממוצעת(1)
3.63	55	6,139	4.07	73	7,284
-	*	149	-	*	153
-	*	17	-	*	14
3.54	55	6,305	3.98	73	7,451
		7,659			7,895
		160			142
		14,124			15,488
(0.43)	(4)	3,701	(0.43)	(5)	4,696
-	*	22	-	*	19
(0.43)	(4)	3,723	(0.42)	(5)	4,715
		8,410			8,616
		184			251
		12,317			13,582
		1,807			1,906
		14,124			15,488
3.11			3.56		
3.27	51	6,305	3.70	68	7,451

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות

בכרטיסי אשראי (2)(5)

פיקדונות בבנקים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות

בכרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (3)

סך כל הנכסים התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים

בנקאיים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין פעילות

בכרטיסי אשראי (5)

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (4)

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) לרבות נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (5) כולל יתרה ממוצעת של הקדמת תשלומים לבתי עסק וניכוי שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 הכנסות ריבית (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 יתרה ממוצעת(1)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 הכנסות ריבית (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 יתרה ממוצעת(1)	
3.57	55	6,238	4.01	73	7,385	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.43)	(4)	3,699	(0.43)	(5)	4,695	סך נכסים נושאי ריבית
3.14			3.58			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
						מטבע ישראלי צמוד למדד
-	*	21	-	*	16	סך נכסים נושאי ריבית
-	*	21	-	*	16	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
						מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
-	*	46	-	*	50	סך נכסים נושאי ריבית
-	*	3	-	*	4	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
3.54	55	6,305	3.98	73	7,451	סך פעילות
(0.43)	(4)	3,723	(0.42)	(5)	4,715	סך נכסים נושאי ריבית
3.11			3.56			סך התחייבויות נושאות ריבית

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

נספח 1: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של החברה והחברות המאוחדות שלה וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי מחיר	גידול (קיטון) בגלל שינוי כמות
18	7	11
*	*	*
*	*	*
18	7	11
(1)	*	(1)
*	*	*
(1)	*	(1)
17	7	10

נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

פיקדונות בבנקים

נכסים אחרים

סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

אשראי מתאגידים בנקאיים

התחייבויות אחרות

סך כל הכנסות (הוצאות) הריבית

סך הכנסות (הוצאות) הריבית, נטו

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

מילון מונחים

ארגון מחדש של חוב בעייתי - חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, החברה איפשרה שינוי בתנאי פירעון החוב.

חוב בהשגחה מיוחדת - אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת החברה.

חוב נחות - אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הבטוחה, אם קיימת. לסיכון אשראי מאזני שסוג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב.

חוב פגום - חוב פגום הינו חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים (קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של ההסכם

באזל 2 / באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח בנקאי, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

הון עצמי רובד 1 - הון המניות המונפק והנפרע, בתוספת רווחים צבורים, פרמיות וקרנות הון.

הנפקה - תפעול מערך כרטיסי אשראי הכולל בין היתר, הנפקת כרטיסי אשראי, מתן שירותים ללקוחות המחזיקים כרטיסי אשראי וביצוע התחשבות שוטפת מול סולקים בתמורה לעמלת מנפיק.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הריבית המקורית של החוב.

הפרשה קבוצתית - הפרשה המיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חוב - זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי. **יחס הלימות ההון** - יחס בין ההון הרגולטורי שברשות החברה לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקטת החברה במהלך הפעילות.

יחס מינוף - היחס בין ההון לבין סך החשיפות של החברה.

כרטיס אשראי מתגלגל - כרטיס בו מתאפשר ללקוח לבחור בסכום החודשי בו הוא מעוניין להיות מחויב, ויתרת חובו נדחית לחודש הבא וצוברת ריבית.

כרטיס חיוב נדחה - כרטיס בו כל העסקות שהלקוח מבצע בכרטיסו נדחות למועד החיוב לפי בחירתו.

כרטיס חיוב מיידי (כרטיס דביט) - כרטיס המאפשר לחייב את חשבון הלקוח בסמוך למועד ביצוע העסקה.

כרטיס נטען (PrePaid) - כרטיס הנטען מראש בסכום שעד אליו ניתן לבצע פעולות בכרטיס.

כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה במשותף עם בנקים ללקוחותיהם.

כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שהחברה מנפיקה ללקוחות כל הבנקים, ברובם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - משך החיים הממוצע לפרעון נכסים והתחייבויות הנמדד בשנים.

סיכון אשראי - הסיכון שלוה או צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.

סיכון נזילות - סיכון לרווחי החברה וליציבותה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה.

סיכון ריבית - החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית נובעת מהפער בין מועדי הפרעון ומועדי שינוי שיעורי הריבית של הנכסים וההתחייבויות.

סיכון שוק - הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוך מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק.

סיכון תפעולי - סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

סליקה - העברת תשלומים לבית עסק כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלת סליקה שנגבית מבית העסק.

עמלה צולבת - עמלה המשולמת על ידי סולק למנפיק.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.

תאגיד עזר בנקאי - תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי).

תהליך ה- ICAAP - תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.

תשואה להון - רווח נקי מחולק בהון עצמי ממוצע.

ראשי תיבות

	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	הלמ"ס
	שירותי בנק אוטומטיים	שב"א
	חשבון חוזר דביטורי	חח"ד
	חברת כרטיסי אשראי	חכ"א
Automated Teller Machine	מכשיר למשיכת מזומנים	ATM
Current Expected Credit Loss	הפרשה להפסדי אשראי צפויים	CECL
Committee Of Sponsoring Organizations		COSO
Chief Risk Officer	מנהל סיכונים ראשי	CRO
Europay Mastercard Visa		EMV
Financial Accounting Standards	תקני חשבונאות אמריקאיים	FAS
Generally Accepted Accounting Principles	עקרונות חשבונאיים מקובלים	GAAP
International Accounting Standards	תקני חשבונאות בינלאומיים	IAS
International Accounting Standards Board	הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים	IASB
Internal Capital Adequacy Assessment Process	תהליך הערכת הלימות ההון	ICAAP
International Financial Reporting Interpretations Committee	הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי	IFRIC
International Financial Reporting Standards	כללי דיווח כספי בינלאומיים	IFRS
The Institute of Internal Auditors	הלשכה העולמית למבקרים פנימיים	IIA
International Monetary Fund	קרן המטבע הבינלאומית	IMF
Information Technology	טכנולוגיות מידע	IT
Key Risk Indicators	אינדיקטורים לסיכון	KRI
Liquidity Coverage Ratio	יחס כיסוי נזילות	LCR
Near Field Communications	תקן תקשורת לטווח קרוב	NFC
Public Company Accounting Oversight Board	מועצה לפיקוח על הביקורת בחברות ציבוריות	PCAOB
Point Of Sale	נקודת קצה למכירה באמצעות כרטיס אשראי	POS
Standard Interpretations Committee	הועדה המתמדת לפרשנויות	SIC
Sarbanes Oxley		SOX
Financial Action Task Force	גוף לקידום המדיניות בנושא מאבק בהלבנת הון ובכספי טרור	FATF

אינדקס

68 ,18	באזל III
99 ,68 ,18	הון עצמי רובד 1
99 ,78 ,31 ,19 ,16	הנפקה
99 ,62 ,61	הפרשה פרטנית
99 ,69 ,68	יחס מינוף
99 ,78	כרטיסים בנקאיים
99 ,78	כרטיסים חוץ בנקאיים
100 ,99 ,65 ,64 ,63 ,62 ,61 ,60 ,59 ,58 ,57 ,56 ,55 ,54 ,25 ,22 ,12	סיכון אשראי
100 ,31 ,22	סיכון נזילות
100 ,29	סיכון ריבית
100 ,99 ,22	סיכון שוק
100 ,32	סיכון תפעולי
100 ,78 ,20 ,14 ,9	סליקה
100	עמלה צולבת
100 ,9	תאגיד עזר בנקאי
100 ,14	תשואה להון